

BIULETYN INFORMACYJNY nr 9 (284) • POZNAŃ, WRZESIEŃ 2018

WIELKOPOLSKA IZBA LEKARSKA

13 PAŹDZIERNIKA 2018 r
(Sobota) godz. 9.30

KONFERENCJA ETYCZNA

„Kodeks Etyki Lekarskiej wobec wyzwań współczesności - ciąg dalszy...”

Gniezno,
Muzeum Początków Państwa Polskiego

9.30 - 10.00	Rozpoczęcie
10.00 - 10.30	Stosunki wzajemne między lekarzami prof. dr hab. Jacek Sobczak, Sędzia Izby Sądu Najwyższego w spoczynku
10.30 - 11.00	Poszanowanie praw pacjenta dr hab. Joanna Haberko, prof. Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu
11.00 - 11.30	Lekarz a społeczeństwo dr hab. n. med. Andrzej Wojnar, prof. WSF we Wrocławiu, przewodniczący Komisji Etyki Lekarskiej NRL
11.30 - 12.00	Jakość opieki medycznej dr Grzegorz Wrona, Naczelny Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej, Naczelna Izba Lekarska
12.00 - 12.15	Dyskusja
12.15 - 12.30	Przerwa
12.30 - 13.00	Pomoc chorym w stanach terminalnych dr hab. n. med. Szczepan Cofta, Naczelny Lekarz SK Przemienienia Pańskiego UM w Poznaniu
13.00 - 13.30	Zasady postępowania w praktyce lekarskiej mgr Jakub Zawila-Niedźwiedzki, Zakład Etyki Instytutu Filozofii Uniwersytetu Warszawskiego
13.30 - 14.00	Medyczne oświadczenia pro futuro trójgłos adw. dr Lucyny Staniszwskiej, r. pr Szymona Rajskiego oraz adw. dr Piotra Karlika - Kancelaria Prawna Filipiak-Babicz z Poznania
14.00 - 14.15	Dyskusja
14.15 - 14.30	Zakończenie

Zapraszam
Artur de Rosier
Prezes Wielkopolskiej Izby Lekarskiej

Uczestnikom przysługują PUNKTY EDUKACYJNE. Udział lekarzy i lekarzy dentystów jest BEZPŁATNY.
Termin składania zgłoszeń: 30 września 2018r.

Zgłoszenia uczestnictwa przyjmuje Pani Katarzyna Michalska:
katarzyna.michalska@wil.org.pl; tel. 783-993-919

Liczba miejsc ograniczona. Decyduje kolejność zgłoszeń.

Diagnoza wstępna

Spis treści

Koniec wakacji...

Minęły dwa miesiące wakacji, „spokoju” i wracamy do szarej rzeczywistości... Znowu protesty, negocjacje, kompromisy i decyzje zwykle niezadowolające środowiska medycznego. I tak od wielu lat.

Nie inaczej i w tym roku. Protest młodych lekarzy rezydentów, długo ignorowany, wreszcie dostrzeżony przez nowego ministra. Protesty specjalistów poszerzone o całe środowisko medyczne. Ale czy rezultat zadowala medyków i ich pacjentów? Czy na to powinna być marnowana energia lekarzy?

Chciałbym dożyć chwili, gdy potrzeby tzw. służby zdrowia i wspierających ją wielokrotnie w dążeniach pacjentów będą w znacznym odsetku zbieżne z tym, co oferują decydenci...

Chciałbym...

Andrzej Baszkowski

Okiem prezesa	4
Eskulapy 2018	5
Omówienie posiedzenia Okręgowej Rady Lekarskiej Wielkopolskiej Izby Lekarskiej	6
Matura zdana, pora na studia!	7
SHORT CUTS	8
Dlaczego to tyle kosztuje i kto za to zapłaci? Koszty postępowania przed sądem lekarskim	10
Dawka informacji	12
Jubileusz ostrowskiej ortopedii	14
Zmniejszy sztuczny tłok?	15
Leśnicy i kardiolodzy zapraszają na nordic walking po lesie	16
Wspomnienie o Zdzisławie Krysińskim	17
Wspomnienie o Józefie Kałużnym	18
Dodatkowo 51 700 000 zł	19
ZUS skuteczniej weryfikuje	19
Co by było, gdyby było...	20
Szkolenia	22
Przypomnijmy sobie o Parkinsonie	24
Wiersze	30

Autorką grafiki na okładce jest Marta Zawrocka, studentka grafiki warsztatowej na Uniwersytecie Artystycznym w Poznaniu. Jej prace w większości mają charakter ilustracyjny. Szczególnie upodobała sobie technikę linorytu oraz tworzenia witraży, mimo tego nie stroni od eksperymentów zarówno technicznych, jak i tematycznych. Poza sztukami wizualnymi dużo satysfakcji daje jej gra na instrumentach muzycznych. Praca wykonana farbami akrylowymi na płótnie z późniejszą obróbką komputerową.

Okiem prezesa...

Artur de Rosier
prezes Wielkopolskiej Izby Lekarskiej

Tak się złożyło, że w moim tekście pojawia się wiele ósemek. Będąc przez 8 lat Okręgowym Rzecznikiem Odpowiedzialności Zawodowej i sporządzając co pół roku sprawozdania z działalności OROZ, odnotowywałem, że praktycznie w każdym zestawieniu skargi na nieetyczne zachowania lekarzy zajmowały drugie miejsce w częstotliwości przyczyn skarg składanych przez pokrzywdzonych. Najczęściej przywoływanym artykułem w prowadzonych przez nas postępowaniach, a także w sytuacjach przedstawiania zarzutów był art. 8 KEL – „Lekarz powinien przeprowadzać wszelkie postępowanie diagnostyczne, lecznicze i zapobiegawcze z należytą starannością, poświęcając im niezbędny czas”. Czego zatem brakowało w codziennej ciężkiej pracy medyka, że pacjenci się skarżyli? Czasu? Chyba nigdy go nie mamy i kiedy składa się nam, lekarzom, życzenia imieninowe, to pytającym, czego nam życzyć, mówimy właśnie: czasu! Jak pokazuje życie, bywają jednak sytuacje, kiedy nie poświęcamy „niezbędnemu czasowi” – spiesząc się, pędząc, bo jest nas za mało, ale też dlatego, że nie potrafimy się zatrzymać, by zapytać, wyjaśnić, odpowiedzieć, poinformować. Czerpiąc wzór z mistrzów, koleżanek i kolegów, którzy przeczą swoją postawą takim zachowaniom, uczymy się, jak postępować. W tym także, jak unikać błędów popełnianych przez innych. Warto zatem mówić i przypominać o Kodeksie etyki lekarskiej.

Obowiązek dbałości o przestrzeganie zasad etyki i deontologii lekarskiej jest nałożony na izby lekarskie ustawowo i choć nie stanowi źródła prawa powszechnego, został inkorporowany do systemu prawa na podstawie ustawowych uprawnień udzielonych Krajowemu Zjazdowi Lekarzy do określenia norm etycznych.

Pewnie wielu z nas pamięta konferencję „KEL wobec wyzwań współczesności” zorganizowaną w Gnieźnie dwa lata temu, kiedy to poszczególne wystąpienia nawiązywały jednocześnie do kolejnych rozdziałów Kodeksu etyki lekarskiej. W związku z obszernością poruszanych zagadnień temat nie został wówczas wyczerpany, dlatego też naturalną konsekwencją jest kontynuacja idei w bieżącym roku i organizacja 13 października br. w Gnieźnie „ciągu dalszego” konferencji etycznej.

Chcemy, by lekarze i prawnicy mówili wspólnie m.in. o poszanowaniu praw pacjenta, jakości opieki medycznej, pomocy chorym w stanach terminalnych czy zasadach postępowania w praktyce lekarskiej. Zadbaliśmy, by nie zabrakło przywołanego już art. 8 KEL i „należytej staranności”, a także kwestii dotyczących dobrego zwyczaju, jakim jest bezpłatne leczenie innych lekarzy i członków ich najbliższej rodziny. Wśród prelegentów październikowej konferencji są wybitni specjaliści prawa, medycyny i filozofii. Zapraszam Państwa do zapoznania się z programem opublikowanym w dalszej części biuletynu i do udziału w tym niezwykłym wydarzeniu.

I jeszcze ostatnia ósemka. W 8. miesiącu tego roku otworzyliśmy naszą bazę noclegową WILla Medica. Chcemy, by służyła przede wszystkim osobom przyjeżdżającym na szkolenia organizowane w Poznaniu przez naszą izbę. Zachęcam do zapoznania się z informacją opublikowaną w biuletynie i na naszej stronie internetowej.

Eskulapy 2018

Piła, 9 czerwca 2018 r.

W Delegaturze Piłskiej Wielkopolskiej Izby Lekarskiej odbyła się uroczystość wręczenia odznaczeń Złotych i Srebrnych Eskulapów lekarzom i lekarzom denty stom, którzy przed 50 i 25 laty otrzymali dyplom lekarza i lekarza denty stom. Odznaczeni lekarze ze względu na swoją postawę i osiągnięcia zawodowe stanowią wzór do naśladowania dla innych lekarzy. Odznaczenia dokonał prezes Wielkopolskiej Izby Lekarskiej Artur de Rosier i przewodniczący Komisji ds. Emerytów WIL Maciej Dzieciuchowicz. Gospodarzami spotkania byli delegaci regionu piłskiego na OZL, w tym wiceprzewodnicząca ORL WIL Aldona Pietrysiak.

Uroczystość miała podniosły charakter, część odznaczonych przybyła z rodzinami. Roman Koenig – mąż jednej z laureatek *Złotego Eskulapa*, pod wpływem wzruszenia stworzył fraszkę – *Złoty Eskulap*. Autor, jak przystało na męża lekarki, jest człowiekiem zdyscyplinowanym, mogącym tworzyć w każdych, nawet tak wzruszających okolicznościach. Sam przyznał, że fraszki pisze najpierw na starych, już nieaktualnych receptach żony. Muszą więc być składne, bo miejsca niebysto dużo.

Chwilą, na którą zawsze czekamy, jest odczytanie życiorysów odznaczonych – zadanie to powierzane jest najmłodszemu lekarzowi obecnemu na uroczystości. W tym roku Joanna Harbuzińska-Turek przeczytała nam, jak w mroźnej zimie w latach 80. ubiegłego wieku młoda lekarka jechała do porodu przez zasypany śniegiem, a nowo narodzone dziecko położnicą wracało do szpitala jedynym dostępnym środkiem lokomocji – pociągiem z jedną lokomotywą i jednym piętrowym wagonem.

Złoty Eskulap

*Dano żonie Eskulapa –
to nagroda jest czy klapa?
Już nie chodzi do roboty,
a Eskulap ten jest złoty,
ale sprawy tak się mają,
że jej wiek tu pamiętają.
Ale dobrze, że jest długi –
przyszła pora na zasługi!*

Roman Koenig
Piła, 9 czerwca 2018 r.

Podczas naszego wiosennego spotkania wręczyliśmy gratulacje i gratyfikacje naszej nestorce, Romualdzie Monarszyńskiej. Dyplomy otrzymali tytuł specjalisty w 2018 r. Spotkanie rozpoczął dr n. med. Michał Początek – lekarz i filozof. Wspomnienie rocznicowe, a zakończyła dr Elżbieta Czechowska koncertem na altówce.

ALDONA PIETRYSIAK

ZŁOTE ESKULAPY

LEKARZE

Miroslaw Czapiński
Danuta Jędrzejak-Siwiek
Krystyna Koenig
Krystyna Wiśniewska
Jerzy Wrzesiński

LEKARZE DENTYŚCI

Zofia Paczyńska
Bożena Zabłocka

SREBRNE ESKULAPY

LEKARZE

Beata Goławska-Szostak
Izabela Grzeszczuk
Tomasz Grzeszczuk
Urszula Janic

Agata Jarysz-Andryszak
Joanna Jasińska
Almuetaz Nasrullah
Kamila Nowak-Patelska
Magdalena Polewczyńska-Marciniec
Anna Reut
Ryszard Rusek
Jakub Rzeźnik
Alina Strąg-Lemanowicz
Jacek Wichłacz
Agnieszka Wiśniewska
Krzysztof Wyszyński
Krzysztof Zając

LEKARZE DENTYŚCI

Ewa Andrzejewska
Ewa Bocheńska-Kujawińska
Tatiana Sokołowska
Marzena Wieczorek-Pogorzelska

Omówienie posiedzenia Okręgowej Rady Lekarskiej Wielkopolskiej Izby Lekarskiej

ELŻBIETA
MARCINKOWSKA
SEKRETARZ
ORL WIL

Dnia 23 czerwca 2018 r. odbyło się wspólne posiedzenie Okręgowej Rady Lekarskiej Wielkopolskiej Izby Lekarskiej i Komisji Stomatologicznej. Z uwagi na większą niż zazwyczaj liczbę uczestników spotkaliśmy się w sali konferencyjnej hotelu Grand Royal w Poznaniu.

Program posiedzenia został podzielony na dwie części – pierwszą część roboczą oraz część II, przeznaczoną na obrady wspólne ORL i Komisji Stomatologicznej.

Po przyjęciu porządku obrad prezes ORL WIL, dr Artur de Rosier, odczytał pismo dr. n. med. Andrzeja Baszkowskiego, lekarza

dentysty działającego nieprzerwanie od początków reaktywacji naszego samorządu w strukturach Wielkopolskiej Izby Lekarskiej i Naczelnej Izby Lekarskiej. W piśmie tym nasz Kolega rezygnuje z pełnienia funkcji wiceprezesa ds. stomatologii WIL, która została mu powierzona przez ORL w obecnej kadencji.

W sprawach bieżących przedstawiono pismo Sekretarza NRL dotyczące zgłaszania kandydatów WIL do komisji i zespołów NRL. Lekarze delegaci na krajowy Zjazd Lekarzy mogą zgłaszać swoje kandydatury do 17 sierpnia 2018 r. bezpośrednio do NRL. Kolegów niebędących delegatami na KZL zgłosiła ORL w drodze uchwały przyjętej na posiedzeniu.

Po dyskusji nad rozpatrzeniem wniosku przekazanego przez Komisję Socjalną o przyznaniu stałej zapomogi przystąpiono do zatwierdzenia propozycji kandydatów do konkursów ordynatorskich i pielęgniarskich.

Przyznano jedno prawo wykonywania zawodu lekarzowi oraz w trzech przypadkach przedłużono ważność prawa wykonywania zawodu lekarzom cudzoziemcom.

W związku ze stwierdzeniem przerwy w wykonywaniu zawodu przez Komisję ds. Rejestru, w drodze podjętej uchwały zobowiązano jednego lekarza do odbycia przeszkolenia zgodnie z art. 10 ust. 3 ustawy z 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty oraz § 17 ust. 3 uchwały Nr 30/10/VI NRL z 3 września 2010 r.

Zatwierdzono zmiany i przyjęto tekst jednolity Regulaminu udzielania pomocy finansowej na cele kształcenia medycznego. Został także uzupełniony skład redakcji „Biuletynu WIL” – do składu redakcyjnego dołączył dr Krzysztof Tuszyński.

Dyrektor Biura WIL, mgr Marek Saj, przedstawił stan spraw związanych z inwestycją w Poznaniu, tj. rozbudową budynku C – budynku konferencyjno-biurowego przy ul. Nowowiejskiego 51, informując, że na ogłoszony konkurs wpłynęły trzy oferty. Jedna została odrzucona z przyczyn braków formalnych, a dwie kolejne przekraczały koszty inwestorski. W tej sprawie zabrali głos także członkowie komisji konkursowej powołanej przez ORL. W toku dyskusji członkowie ORL zaproponowali ogłoszenie drugiego konkursu z dłuższym okresem nadsyłania ofert.

Na podstawie art. 25 pkt 10 ustawy o izbach lekarskich w związku z art. 6 ust. 2 ustawy z 15 czerwca 2007 r. o lekarzu sądowym w drodze uchwały zarekomendowano kandydata na lekarza sądowego – lekarza neurologa dr Danutę Karmolińską-Kostrzewę.

Wojewoda Wielkopolski zwrócił się do Wielkopolskiej Izby Lekarskiej z wnioskiem o przedstawienie przez WIL propozycji kandydatów na stanowisko konsultanta woje-

wódzkiego. Propozycje kandydatów z 21 dziedzin medycyny przedstawił przewodniczący Komisji Kształcenia prof. dr hab. Jacek Wysocki. Okręgowa Rada Lekarska listę kandydatów przyjęła i zarekomendowała do przedstawienia wojewodzie wielkopolskiemu. Lista kandydatów stanowi załącznik do stosownej uchwały.

Okręgowa Rada Lekarska WIL na wniosek sekretarza Naczelnej Rady Lekarskiej wskazała kandydata WIL, dr. Marka Kubasika, jako przedstawiciela NRL do Rady Społecznej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej MSWiA Centrum Rehabilitacji w Górznie.

Kapituła odznaczeń powołana przez ORL zaproponowała przyznanie odznaczeń „Zasłużony dla Wielkopolskiej Izby Lekarskiej” pięciu lekarzom i lekarzom dentystom: Piotrowi Jankowiakowi, Stanisławowi Tamborowi, Jerzemu Teleżyńskiemu, Józefowi Wcisłkowi, Jackowi Zabielskiemu. Okręgowa Rada Lekarska jednogłośnie odznaczenia przyznała.

W dalszej części obrad powołano pełnomocnika ds. pomocy lekarzom i lekarzom dentystom, których stan zdrowia ogranicza lub uniemożliwia wykonywanie zawodu. Funkcję pełnomocnika powierzono dr. Markowi Kociałkowskiemu.

Okręgowa Rada Lekarska wyraziła w drodze dyskusji i głosowania wolę kontynuowania przez Wielkopolską Izbę Lekarską współpracy z Kancelarią Adwokatów i Radców Prawnych P.J. Sowisło & Topolewski SKA w zakresie obsługi prawnej WIL w okresie od 1 lipca 2018 r. do 31 grudnia 2010 r. na zasadach dostosowanych do bieżących potrzeb, w tym wprowadzenia nowego modułu pomocy prawnej dla lekarzy – informatora o zmianach w obowiązujących przepisach prawa z wykorzystaniem dostępnych narzędzi informatycznych (*e-informator*).

Okręgowa Rada Lekarska upoważniła prezesa ORL i sekretarza WIL do opracowania szczegółowych zasad funkcjonowania informatora.

Ostatni punkt pierwszej części posiedzenia poświęcono na dyskusję w sprawie udostępniania informacji publicznej, określenia granic tej informacji w świetle obowiązujących przepisów prawa, w związku z nadesłanym pismem. Pismo przekazano do Biura Prawnego WIL w celu uzyskania opinii.

Drugą część posiedzenia, wspólnie z Komisją Stomatologiczną, rozpoczęto od przedstawienia przez prezesa ORL pisma dr. n. med. Andrzeja Baszkowskiego – wiceprezesa WIL, w którym zawiadamia on lekarzy i lekarzy dentystów o swojej rezygnacji z pełnienia tej funkcji. Po odczytaniu pisma dr. Katarzyna Piotrowska, przewodnicząca Komisji Stomatologicznej, zwróciła się z propozycją o szczególne uhonorowanie dr. Baszkowskiego za wieloletnią, pełną poświęcenia i zaangażowania w działalność na rzecz lekarzy i lekarzy dentystów i wspólnej Izby dwóch zawodów. Apel ten spotkał się z aprobatą prezesa i zgromadzonych.

Dyskusja, w czasie której wracano do odbytych wyborów, problemów bieżących, umocowania i uprawnień Komisji Stomatologicznej jako jednej z komisji problemowych Okręgowej Rady Lekarskiej, była emocjonalna, ale potrzebna.

Ustalono, że we wrześniu br. przed posiedzeniem Okręgowej Rady Lekarskiej, w trakcie której przeprowadzone będą wybory wiceprezesa, odbędzie się zebranie Komisji Stomatologicznej. Zwołanie zebrania w tym terminie zapowiedziała przewodnicząca Komisji.

Na tym posiedzeniu Okręgowej Rady Lekarskiej zakończono.

Relacja z pleneru Koła Lekarzy Malujących w Wojnowicach, 23–27 kwietnia 2018 r.

Matura zdana, pora na studia!

Pod koniec kwietnia odebrałem telefon od pani Katarzyny Bartz-Dylewicz, założycielki i przewodniczącej Koła Lekarzy Malujących działającego przy Wielkopolskiej Izbie Lekarskiej, która zaprosiła mnie na kolejny wernisaż prac poplenerowych. Jeszcze nie zdołałem spytać, czy jak zwykle do Biorezydencji, gdy zaskoczyła mnie wskazaniem miejsca pleneru – w Zamku Wojnowice nieopodal Wrocławia. Oczywiście skorzystałem z zaproszenia lekarek, które od kilkunastu lat w wolnych chwilach poświęcają się swej artystycznej pasji – jakże mógłbym tam nie pojechać, chociażby po to, by dowiedzieć się, czy zmiana adresu oznacza pożegnanie ze Świeradowem.

Od 5 lat przyjeżdżały nieodmiennie do Biorezydencji, skąd ruszały w miejsca plenerów, przede wszystkim do Świeradowa i Czerniawy, a potem coraz dalej: w odleglejsze zakątki Gór Izerskich, na Zamek Czocha, do Frydlantu, gdzie malowały duchy zamku, na plener miejski do Zgorzelca/Görlitz, na Zamek Gryf i do kaplicy św. Leopolda w Proszówce, do huty „Julia” w Piechowicach, gdzie inspirowały się kryształami. Przywoziły stamtąd dziesiątki obrazów pokazywanych potem na kolejnych wernisażach, nie tylko w Biorezydencji, lecz także w hali spacerowej, gdzie obrazy towarzyszyły występowi poznańskiego zespołu „Operacja Muzyka”, którego muzycy w kameralnym nastroju improwizowali na tematy skomponowane przez innego lekarza muzyka – Krzysztofa Komedę.

W sumie podczas plenerów powstało kilkaset obrazów, z których część zamieszczono w kolejnych edycjach kalendarzy o dużych formatach, te zaś w blisko tysięcznych nakładach zawisły w dyżurkach lekarsko-pielęgniarskich wielkopolskich placówek służby zdrowia. Ileż tysięcy oczu mogło wtedy spoglądać na izerskie pejzaże!

Biorezidencyjnym plenerom towarzyszyły też zajęcia dydaktyczne, warsztaty i wykłady osób profesjonalnie związanych ze sztuką. I nagle – do widzenia?

Malujące lekarki odbyły u nas aż 7 plenerów i zdecydowały, że pora na odmianę, a ściślej – na skok do głębszej wody.

– *Żartobliwie można by powiedzieć, że w Świeradowie zdaliśmy maturę, teraz czas na studia* – mówi pani Katarzyna. – *Malujemy już 15 lat, więc uznałyśmy, że z warsztatem prezentowanym na coraz wyższym poziomie przyszła pora na aspekt naukowy.*

Wybór Wojnowic nie był przypadkowy – gotycko-renesansowy zamek został w 2014 r. w darze od Ministerstwa Skarbu przekazany Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego we Wrocławiu (którego jednym ze współzałożycieli jest Zakład Narodowy im. Ossolińskich). W czasie pleneru jego uczestniczki odwiedził prezes Kolegium, Jan Andrzej Dąbrowski, który miał okazję zapoznać się z efektami działań artystycznych lekarek malujących – obrazami inspirowanymi m.in. twórczością Czesława Miłosza.

Gościem specjalnym był również prezes Wielkopolskiej Izby Lekarskiej, dr Artur de Rosier, który podziwiał nie tylko piękno zabytkowego obiektu, lecz także działalność zloka-

lizowanego tutaj Kolegium oraz, oczywiście, podjęte przez lekarki działania malarskie.

– *Zależało nam na tym, by obrazami przekazać literaturę. Warto przypomnieć, że niegdyś medycyna była sztuką, z czasem została jednak odhumanizowana, a my w czasach postzłowiecznych na powrót szukamy tego zagubionego humanizmu* – podsumowuje zwięźle misję malujących lekarek Lidia Kot, opiekunka artystyczna koła (zresztą, zakochana w Górach Izerskich).

– *Z pleneru w Zamku na Wodzie wracamy zadowolone i szczęśliwe* – mówi przewodnicząca – *ale jednym głosem chcemy zapewnić, że nie zdradzamy naszej pierwszej miłości, Gór Izerskich.*

ADAM KAROLCZUK

PERYSKOP onet.pl

Janusz Skowronek

(doniesienia opracowane na podstawie internetu z serwisu – www.rp.pl i www.gazeta.pl i www.pap.pl)

Polacy stworzyli nowy model do badań nad rakiem jajnika

Polscy naukowcy stworzyli nowy model do badań przedklinicznych najczęstszego i najgroźniejszego typu raka jajnika. Mają nadzieję, że pomoże on w lepszym poznaniu tego nowotworu i w poszukiwaniach nowych skutecznych leków – informuje serwis naukawpolsce.pap.pl.

Rak jajnika to piąty pod względem zachorowalności nowotwór wśród kobiet w Polsce, jak wynika z danych Krajowego Rejestru Nowotworów. Pod tym określeniem kryje się jednak wiele jednostek chorobowych. Najczęściej występującym i najgroźniejszym nowotworem złośliwym jajnika jest tzw. rak surowiczy nisko zróżnicowany (*high grade serous ovarian cancer*), który stanowi ok. 70% wszystkich przypadków.

– *Choć właśnie ten nowotwór powinien być głównym celem badań, to praktycznie nie ma dobrego modelu, na którym można by te badania prowadzić* – stwierdza w rozmowie z PAP dr hab. Katarzyna Lisowska z Centrum Onkologii gliwickiego oddziału Instytutu im. Marii Skłodowskiej-Curie.

W badaniach przedklinicznych nad nowotworami kluczowe są bowiem tzw. linie komórkowe: ulegające ciągłym podziałom hodowle komórek, wyselekcjonowane z guza nowotworowego. To one są modelem, na którym naukowcy poznają mechanizmy sterujące rozwojem nowotworu i testują kandydatów na nowe leki.

– *Większość linii komórkowych używanych dzisiaj do badań nad rakiem jajnika zostało wyprowadzonych dawno temu, kiedy jeszcze nie było wiadomo, że różne typy histologiczne tego nowotworu to właściwie odrębne jednostki chorobowe, i w związku z tym bardzo ważne jest, aby dokładnie daną linię opisać* – tłumaczy dr hab. Lisowska.

Polskiej grupie badawczej, w której pracuje dr hab. Lisowska, udało się wyprowadzić zupełnie nową linię komórkową nisko zróżnicowanego surowiczego raka jajnika, nazwaną OVPA8. Naukowcy informują o niej w publikacji, która ukazała się na łamach „International Journal of Molecular Sciences”.

Nowy test na czerniaka

Australijscy naukowcy zaproponowali nową metodę wczesnego wykrywania czerniaka złośliwego. Test krwi wykrywa specyficzny zestaw 10 immunoglobulin, które są powiązane z obecnością czerniaka (*melanoma*). Badacze prze-

SHORT CUTS

PREZENTUJĄ SUBIEKTYWNY ODBIÓR RZECZYWISTOŚCI PRZEZ AUTORA I NIE POWINNY BYĆ UTOŻSAMIANE Z OFICJALNYM STANOWISKIEM WIL
PAN KRZYSZTOF ...*

Utracona część firm farmaceutycznych, czyli walsartan a firmy farmaceutyczne

Główny Inspektor Farmaceutyczny (GIF) opublikował komunikat o wstrzymaniu dystrybucji i wycofaniu z aptek 51 różnych preparatów i dawek leków na nadciśnienie tętnicze zawierających w swym składzie walsartan. Stało się to po informacji uzyskanej z Europejskiej Agencji Leków (EAL), na podstawie doniesienia jednej z firm farmaceutycznych (podobno hiszpańskiej, która chciała zmienić dostawcę i dokładnie przebadła dotychczasową substancję i tę nową), że produkowany przez chiński Zhejiang Huahai Pharmaceutical walsartan jest zanieczyszczony N-nitrozodimetyloaminą (NDMA), która jest szczególnie toksyczna dla wątroby i jest zaliczana do substancji potencjalnie rakotwórczych dla człowieka. Sam komunikat, jak to komunikat – jeden z wielu, które publikuje GIF. Jednakże tym razem został nagłośniony przez media, zresztą nie zawsze rzetelne, i wywołał małe trzęsienie ziemi, ponieważ dotyczył wycofania olbrzymiej liczby preparatów jednego z częściej używanych leków na nadciśnienie. Eksperti doradzali pacjentom zmianę tego leku na inny z tej samej grupy, choć w zamieszaniu związanym z Sądem Najwyższym i przymusowym wysłaniem w stan spoczynku znacznej liczby jego sędziów z I Prezesem na czele, zapewne te informacje większości umknęły. Mnie w tej całej sytuacji zaskoczyło jednak zupełnie coś innego niż to, że substancja czynna leku wyprodukowana w Chinach była zanieczyszczona. Intrygujące jest to, że tak wiele firm i to nie tylko polskich używało chińskiego produktu. Wśród nich są farmaceutyczne tuzy ze Szwajcarii czy też USA. Niestety, ujawnienie tego faktu stawia pod znakiem zapytania bezpieczeństwo leków produkowanych przez czołowych producentów, a po drugie i może ważniejsze, pojawia się pytanie, czy rzeczywiście leki te są ich produktami, czy te firmy je tylko konfekcjonują i pakują w pudełka oznaczone swoim logo. Nie tylko bowiem pacjenci, ale i lekarze często wybierają preparat znanej firmy, pomimo że często jest droższy, dlatego że wierzą, iż jest on wyprodukowany z przestrzeganiem wyższych standardów, które powinna gwarantować nie tylko renoma producenta, ale zazwyczaj wyższe środki finansowe, które mogą to umożliwić. Dzisiaj ta wiara została mocno zachwiana, okazało się bowiem, że w pogoni za optymalizacją zysku nawet renomowani producenci sięgają po komponenty zupełnie nieznanymi chińskimi firmami (przynajmniej powszechnie), co do których są wątpliwości, czy rzeczywiście dochowują reżimów technolo-

gicznych i ich produkt ma odpowiednią jakość. Dodatkowo okazało się, że większość nie kontroluje dostarczanego przez kooperanta produktu w wystarczającym stopniu, o czym świadczy to, że tylko jedna firma przeprowadziła dodatkowe badania i opublikowała ich wyniki, ostrzegając EAL, która przekazała tę informację do krajowych inspektoratów farmaceutycznych. Zresztą, być może, co byłoby jeszcze gorsze, inne firmy także dokonały takich analiz, ale by nie ponosić kosztów wycofania leków, nie wstrzymały ich dystrybucji, a może i produkcji oraz nie poinformowały Europejskiej Agencji Leków. Miejmy nadzieję, że zanieczyszczenie to było tylko efektem jakiegoś błędu produkcyjnego i dotyczyło jedynie niewielkiej partii tego produktu oraz że zostanie to wyjaśnione. Niestety, może być to płonna nadzieja, ponieważ jak się ostatnio okazało, zmiany sposobu produkcji walsartanu chińska firma dokonała już w 2012 r., a dopiero teraz okazało się, że lek jest zanieczyszczony. Niezależnie od tego, czy problem ten był znany firmom od dawna, czy dowiedziały się o nim dopiero teraz, po raz kolejny firmy farmaceutyczne utraciły swoją część i trudno im będzie odzyskać zaufanie pacjentów i lekarzy. Odbudowa tego zaufania będzie zapewne dużo kosztowała. A rachunek jak zwykle zapłacą odbiorcy leków, czyli my wszyscy.

Poprzedni ściniek napisałem na początku lipca po ujawnieniu afery z walsartanem. Obecnie życie napisało ciąg dalszy i to chyba niebył przyjemny dla pewnej polskiej firmy farmaceutycznej, która w lipcu zapewniała, że jej preparat walsartanu jest bezpieczny, gdyż substancję dostarcza inny dostawca. Obecnie okazało się, że tym dostawcą była inna chińska firma Zhejiang Tianyu Pharmaceuticals oraz że jej preparat także okazał się zanieczyszczony NDMA. W związku z tym GIF wycofał lek polskiej firmy z obrotu. Obok tej informacji pojawiła się także inna, że Europejska Agencja Leków oszacowała ryzyko wynikające z zażywania leków z zanieczyszczonym walsartanem. Ponieważ zanieczyszczenie substancji czynnej dostarczanej przez Zhejiang Huahai Pharmaceutical wynosi 60 PPM (60 części na milion), wyliczono, że jeden przypadek raka może występować u co pięćset tysięcy pacjenta przyjmującego maksymalną dawkę walsartanu, tj. 320 mg/dobę, przez 7 lat. I jeszcze jedno: założono, że zanieczyszczenie w leku jest identyczne jak w substancji dostarczanej przez chińską fabrykę. Jakie może być ryzyko w przypadku konkretnych preparatów, można będzie oszacować dopiero po oznaczeniu ilości NDMA w każdym z nich. I jeszcze jedno – szacunki oparto na doświadczeniach na zwierzętach laboratoryjnych, a jak wiadomo, ludzie reagują jednak nieco inaczej. I teraz „ciekawostka” sprowadzająca całą aferę do naszych polskich realiów. Otóż po opublikowaniu tych danych jeden pacjent zapytał w Internecie, jakie otrzyma odszkodowanie, gdyż przez 5 lat przyjmował 80 mg walsartanu. To pytanie koreluje z wynikami pewnej ankiety przeprowadzonej w Polsce. Okazuje się, że obecnie blisko 2/3 pacjentów zainteresowane jest nie ukaraniem lekarzy, którzy ich zdaniem dopuścili się błędu medycznego, tylko uzyskaniem od nich lub szpitala sowitego odszkodowania. Coraz rzadsza jest także postawa, że pacjent zrezygnowałby ze skargi lekarza, gdyby ten przeprosił lub rzetelnie wyjaśnił przyczyny niepowodzenia. Niestety, odwróceniu tego trendu nie pomaga polityka obecnego ministra sprawiedliwości oraz postawa coraz liczniejszej grupy prawników, którzy z odszkodowań medycznych uczynili sobie lukratywne źródło dochodu. A sprawy wytaczane lekarzom, jak mi doniósł ostatnio jeden z kolegów, nie dotyczą już tylko zdarzeń niepożądanych, które się wydarzyły, ale także tego, co mogło się zdarzyć. I co ciekawe, sądy te sprawy przyjmują do rozpatrzenia, zamiast je odrzucić już na wstępie jako absurdalne. Ale to już zupełnie inna materia i być może kiedyś zajmą się nią nasi nieocenieni autorzy specjalizujący się w prawie medycznym.

*KRZYSZTOF OŻEGOWSKI

PERYSKOP

onet.pl

analizowali 1627 typów przeciwciał, by dobrać zestaw najbardziej skorelowany z nowotworem. W próbie klinicznej 104 osób z czerniakiem badanie wykryło 79% zmian na początkowym etapie choroby. Test wykrywa między innymi autoprzeciwciała powstające w reakcji organizmu na komórki nowotworowe. Użyto również metody wykrywania krążącego we krwi nowotworowego DNA oraz informacyjnego RNA (mRNA). Zastosowanie skomplikowanych procesów powoduje, że test ma wysoką swoistość i czułość w stosunku do czerniaka.

Główną przyczyną powstawania czerniaka jest ekspozycja na promieniowanie UV. Stosowanie kremów do opalania z filtrem nie redukuje ryzyka. Same kremy zmniejszają ilość promieniowania UV docierającego do skóry, ale osoby je stosujące opalają się dłużej, więc skóra otrzymuje więcej karcynogennego promieniowania. Przypadki występujące w rodzinie zwiększają ryzyko dwu- lub trzykrotnie. W 2015 r. wykryto 351 880 przypadków czerniaka na świecie, głównie wśród przedstawicieli rasy białej. Im jaśniejszy typ karnacji, tym większe prawdopodobieństwo powstania nowotworu. Nowa Zelandia i Australia zajmują *ex aequo* pierwsze miejsce w rankingu występowania nowotworu. Średnia na świecie to 5 przypadków na 100 tys. mieszkańców, podczas gdy w tych krajach wynosi 54 przypadki. Na kolejnych miejscach lądują kraje skandynawskie i Holandia, gdzie częstość wynosi 25 przypadków na 100 tys., a w Europie centralnej – 7 przypadków.

Nacisk na wczesne wykrycie czerniaka ma również uzasadnienie ekonomiczne. Zaledwie 5% kosztów leczenia to koszty diagnostyki i usuwania nowotworu na początkowym etapie choroby.

Podstawą metodą wykrywania jest dermatoskopia, czyli oglądanie zmiany skórnej pod lupą przez lekarza. W 40% przypadków pojawiają się w obrębie znamion istniejących wcześniej na skórze. Początkowo nowotwór rozprzestrzenia się powierzchniowo, powiększając swój obszar. Zmiana zwykle ma nieregularny kształt i poszarpane, karbowane brzegi. Jest nierównomiernie wybarwiona. W następnej fazie guz zaczyna naciekać głębsze warstwy skóry. W tym czasie zmiana wynosi się ponad poziom otaczającej skóry. W obrębie nacieku mogą się również pojawić guzki, owrzodzenia czy krwawienia. Niewielki odsetek przypadków nowotworu stanowią guzy desmoplastyczne, czyli niewybarwione.

Tylko w 5% przypadków czerniak lokalizuje się poza skórą. Najczęściej w błonie naczyniowej oka.

Australia: zainfekowane komary przestały przenosić groźnego wirusa

W Townsville, w australijskim stanie Queensland, wypuszczono komary zainfekowane bakterią, co sprawiło,

PERYSKOP **onet.pl**

że nie były one w stanie przenosić wirusów. Eksperyment ten powstrzymał pojawianie się przenoszonego przez komary wirusa dengi wywołującego gorączkę denga w ciągu czterech ostatnich lat.

Sukces eksperymentu daje nadzieję na to, że wykorzystanie bakterii Wolbachia może powstrzymać rozprzestrzenianie się innych wirusów przenoszonych przez komary, np. wirusa Zika (w Brazylii w tamtejszych fawelach wypuszczono już komary zainfekowane tą bakterią). Dotychczas tego nietypowego sposobu powstrzymywania przenoszenia wirusów przez komary próbowano jedynie na niewielkich obszarach (od 1 do 1,5 km²).

Eksperyment w Townsville przeprowadzono na znacznie większą skalę – miasto liczy 187 tys. mieszkańców, a komary wypuszczono na obszarze 66 km², we wszystkich miejscach, w których komary mogą w naturalny sposób się rozmnażać.

Bakteria Wolbachia występuje w naturalnych warunkach u ok. 60% komarów – podaje „The Guardian”.

W ciągu czterech sezonów deszczowych, po wypuszczeniu komarów, wirus dengi przestał występować w Townsville.

Mieszkańcy Townsville zaakceptowali eksperyment i nawet brali w nim udział (komary zainfekowane bakterią Wolbachia wypuszczaly m.in. dzieci w ramach zajęć szkolnych).

Podobny eksperyment prowadzony jest obecnie w 11 innych krajach. W Rio komary wypuszczono na obszarze dwukrotnie większym niż w Townsville, na obszarze zamieszkanym przez ok. 1,5 mln osób.

Koszt programu wynosił w Townsville ok. 10 dolarów na jednego mieszkańca.

„The Guardian” pisze, że w przyszłości komary zainfekowane bakterią Wolbachia mogą być wykorzystywane do walki m.in. z malarią.

Amsterdam: epidemia AIDS może wymknąć się spod kontroli

Dzięki nowym lekom zarażenie HIV nie musi oznaczać wyroku śmierci. Ale naukowcy mają powód do zmartwienia. Nowych przypadków przybywa w niepokojącym tempie – slychać na konferencji w Amsterdamie, o której informuje portal dw.com.

– Alarmujący wzrost liczby nowych przypadków choroby połączony z wysoką liczbą narodzin, zwłaszcza w najbardziej dotkniętych krajach, może doprowadzić do kryzysu niespotykanych dotąd wymiarów – powiedział amerykański ekspert ds. AIDS, Mark Dybul, przed rozpoczęciem międzynarodowej konferencji w Amsterdamie.

To spotkanie fachowców zajmujących się AIDS zgromadziło w tym roku ok. 18 tys. osób. Rozpoczęło się w piątek (20 lipca). Wśród prominentnych gości znaleźli się m.in. książę Harry, piosenkarz Elton John czy były prezydent USA,

Z medycznej wokandy

Dlaczego to tyle kosztuje i kto za to zapłaci?

Koszty postępowania przed sądem lekarskim

W ostatnim okresie zauważamy, że coraz większym problemem nie tylko prawnym stają się koszty postępowania. Jedno jest pewne, wszystko musi kosztować i postępowanie przed sądem lekarskim też generuje pewne koszty. Zwykle traktuje się tę kwestię po macoszemu, bo przecież gwoździem programu w orzeczeniu sądu lekarskiego jest rozstrzygnięcie o winie. O kosztach często się nie pamięta. Ale z uwagi na to, że niekiedy koszty takie stają się poważną pozycją, rozpoczynają się „gry i zabawy”, a w konsekwencji spory prawnicze.

Jerzy Sowiński

Jędrzej Skrzypczak

Zasady ponoszenia tych kosztów postaramy się przybliżyć czytelnikom w kilku kolejnych odcinkach naszego pitawala. Zaczniemy od podstawy tzn. generalnych zasad w tym zakresie. Otóż w myśl art. 89 ust. 4 ustawy o izbach lekarskich każde orzeczenie sądu lekarskiego powinno zawierać postanowienie o kosztach postępowania. Zasadą jest – chyba uczciwą – że płaci ten, kto przegrywa. W razie ukarania obwinionego to właśnie on ponosi koszty postępowania, chyba że sąd lekarski postanowi inaczej. W przypadku uniewinnienia obwinionego lub umorzenia postępowania koszty postępowania ponosi Skarb Państwa, a w rzeczywistości Izba Lekarska, czyli czytelnicy ze swoich składek. Tej „politycznej” kwestii przyjrzymy się w kolejnych odcinkach, teraz skupimy się na bardziej przyziemnej, czyli należnościach świadków. Warto też tu dodać, że Regulamin wewnętrznego urzędowania sądów lekarskich zawiera szczegółowe rozwiązania w tym zakresie. I tak w § 53 tego dokumentu wyjaśniono, że do kosztów postępowania przed sądem zalicza się: koszty doręczenia wezwań i innych pism związanych z postępowaniem przed sądem; należności rzeczownika i członków sądu związa-

ne z postępowaniem w tym sądzie, a w szczególności zwrot utraconych zarobków i kosztów przejazdów; należności świadków z tytułu zwrotu utraconych zarobków i kosztów przejazdów; należności biegłych za wydane opinie oraz z tytułu utraconych zarobków i kosztów przejazdów w razie wezwania przez sąd do uczestnictwa w rozprawie; inne koszty administracyjne, w tym koszt materiałów biurowych i piśmienniczych. Co istotne z punktu widzenia opisywanej tu materii, w ust. 2 tego przepisu ustalono, że świadkowi przysługuje zwrot zarobku lub utraconego dochodu i zwrot kosztów podróży z miejsca jego zamieszkania do siedziby sądu w wysokości rzeczywiście poniesionych racjonalnych i celowych kosztów przejazdu własnym samochodem lub innym odpowiednim środkiem transportu. Przy tym górną granicę należności stanowi wysokość kosztów przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju. Wniosek o przyznanie należności świadek składa ustnie do protokołu lub na piśmie, w terminie zawitym 3 dni od dnia rozprawy. Wysokość powyższych kosztów świadek powinien należycie wykazać.

Z medycznej wokandy

Jak zwykle w tej rubryce postaramy się przedstawić studium pewnego przypadku. W niedawno zakończonej przed NSL sprawie o sygn. akt NSL Rep. 63/WS/17 jeden z sądów lekarskich oddalił wniosek pokrzywdzonej JW o zwrot kosztów podróży z miejsca zamieszkania do miejsca wykonywania czynności. Pokrzywdzona przedłożyła bilet samolotowy podróży z Wielkiej Brytanii (gdzie wówczas przebywała) do Polski. Okręgowy sąd lekarski uznał jednak że pokrzywdzona przedłożyła dokumenty, z których nie wynika, by przylot do Polski był bezpośrednio związany z terminem wyznaczonej na 24 października 2016 r. rozprawy. Ponadto zdaniem OSŁ nie wskazano we wniosku, jaki samochód posłużył do odbycia podróży, oraz nie wykazano, że pokrzywdzona zamieszkuje w innej miejscowości niż R. (podany dla potrzeb postępowania adres zamieszkania strony). Pismem z 6 marca 2017 r. zażalenie na wskazane postanowienie OSŁ złożyła pokrzywdzona. Skarżąca podniosła, że zamieszkuje na stałe w Wielkiej Brytanii, a adres w Polsce został wskazany w aktach tylko dla przesyłania korespondencji w sprawie. Pokrzywdzona wskazała, że przyleciała do Polski na cztery dni przed wyznaczonym przez sąd terminem rozprawy i był to jedyny cel jej podróży do kraju. W ocenie NSL zażalenie okazało się całkowicie zasadne. Zdaniem Sądu Odwoławczego OSŁ bezpodstawnie oddalił wniosek pokrzywdzonej, dotyczący zwrotu kosztów podróży do sądu I instancji. Dla rozstrzygnięcia wniesionego zażalenia istotne znaczenie ma fakt, że skarżąca została wezwana do osobistego stawiennictwa w charakterze pokrzywdzonej – stawiła się na rozprawę przeprowadzoną 24 października 2016 r. i złożyła zeznania w sprawie. Jakkolwiek strona pokrzywdzona w postępowaniu w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej co do zasady nie ma obowiązku stawiennictwa na terminach rozprawy, to jednak orzekający w sprawie sąd lekarski może wezwać osobę pokrzywdzoną do osobistego, obowiązkowego stawiennictwa. Taka sytuacja zaktualizowała się w postępowaniu przed OSŁ, ponieważ skarżąca

została zobowiązana do uczestnictwa w rozprawie przed sądem I instancji. Świadczy o tym fakt skierowania do niej przez OSŁ wezwania z 25 września 2016 r. do stawiennictwa na wyznaczony termin rozprawy. W zaistniałej w sprawie sytuacji należy więc przyjąć, że samo stawiennictwo skarżącej na rozprawie 24 października 2016 r. było niejako wymuszone wezwaniem jej przez OSŁ na rozprawę (wiązało się ono ściśle z wyrażoną dyspozycją sądu I instancji). Fakt ten, zdaniem NSL, co do zasady uprawnia skarżącą do otrzymania stosownego zwrotu kosztów dojazdu do sądu I instancji. Zdaniem Sądu Odwoławczego OSŁ niesłusznie potraktował wskazany w aktach adres pokrzywdzonej (adres w R.) jako adres zamieszkania pokrzywdzonej. W tym zakresie Naczelny Sąd Lekarski podziela stanowisko skarżącej wskazujące, że od początku organy postępowania miały wiedzę, że pokrzywdzona zamieszkuje na stałe w Wielkiej Brytanii, a adres w R. (w Polsce) pozostaje wyłącznie adresem korespondencyjnym. Należy podkreślić, że załączone przez skarżącą do zażalenia dokumenty pozwalają na zgodne z prawem rozstrzygnięcie przez OSŁ w przedmiocie zgłoszonego żądania zwrotu kosztów dojazdu do sądu I instancji. Jednocześnie należy wskazać, iż przy rozpoznawaniu wniosku pokrzywdzonej OSŁ winien zastosować § 53 ust. 2–5 Regulaminu wewnętrznego urzędowania sądów lekarskich oraz dyspozycję art. 618a k.p.k. W zaistniałej w sprawie sytuacji zwrot kosztów dojazdu do sądu może przysługiwać świadkowi (stronie) jedynie w granicach prawa (tj. do wysokości kosztów przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju).

Jak widać, niekiedy koszty postępowania mogą być poważne, choć z drugiej strony w dobie tanich linii lotniczych bilet kolejowy może być droższy od lotniczego. Jednak z takimi „międzynarodowymi” sytuacjami w praktyce mamy do czynienia coraz częściej, dlatego też warto przyglądać się uważniej kosztom postępowania.

PERYSKOP

Bill Clinton. W swoich wystąpieniach chcą oni zwrócić uwagę na problem stygmatyzacji osób zarażonych HIV.

Zgromadzeni w Amsterdamie fachowcy zauważyli, że coraz więcej pieniędzy przeznaczają się na ratujące życie chorych na AIDS terapie lekami antyretrowirusowymi, co negatywnie odbija się na finansowaniu podstawowych kampanii mających ograniczać liczbę zachorowań. Wyraźnie zmalały środki chociażby na promowanie używania prezerwatyw.

– *To fatalne posunięcie* – mówili eksperci w Amsterdamie, przekonując, że HIV nie uda się zwalczyć bez tego typu działań. – *Mylą się ci, którzy stawiają tylko na lekarstwa* – dodawali.

Rak płuca staje się dla kobiet groźniejszy od raka piersi

Do 2030 r. umieralność na raka płuca wśród kobiet wzrośnie o ponad 40%, podczas gdy w przypadku raka piersi w wielu krajach nastąpi spadek śmiertelności – przewidują naukowcy na łamach pisma „Cancer Research”.

Jak zaznaczają autorzy badań, chociaż poczyniono znaczne postępy, jeśli chodzi o ograniczanie umieralności spowodowanej rakiem piersi, to umieralność z powodu raka płuca wśród kobiet na świecie wciąż rośnie.

– *Jeśli nie wdrożymy w tej populacji środków mających na celu ograniczenie zachowań związanych z paleniem, śmiertelność z powodu raka płuca będzie rosła* – mówi dr Jose M. Martínez-Sánchez z Universitat Internacional de Catalunya w Barcelonie.

Prowadzone dotychczas badania poświęcone prognozom dotyczącym śmiertelności z powodu raka piersi i raka płuca dotyczyły z reguły kobiet z jednego kraju lub jednego kontynentu. Niewiele badań pozwoliło natomiast oszacować tendencje umieralności wywołane przez te dwa powszechne nowotwory w skali globalnej.

Martínez-Sánchez i wsp. przeanalizowali dane dotyczące umieralności kobiet na raka piersi i raka płuca pochodzące z bazy danych Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) w latach 2008–2014. W celu uwzględnienia w tym badaniu poszczególnych krajów mających ponad 1 mln mieszkańców musiały zgłaszać swoje dane przez co najmniej 4 lata (pomiędzy rokiem 2008 a 2014). Kryteria te spełniły 52 dwa kraje: 29 z Europy, 14 z Ameryki, 7 z Azji i 2 z Oceanii.

Na podstawie analizy danych z 52 krajów naukowcy z Barcelony przewidują, że od 2015 do 2030 r. globalny wskaźnik umieralności na raka płuca wśród kobiet wzrośnie o 43%. Szacuje się jednocześnie, że globalna stopa umieralności z powodu raka piersi w tym samym czasie zmniejszy się o 9% z 16,1 w 2015 r. do 14,7 w 2030 r. Największa umieralność na raka płuca (ale z trendem malejącym) przewidywana jest w Europie,

PERYSKOP **onet.pl**

najmniejsza (choć z trendem wzrostowym) w Azji.

Rak piersi ma związek ze stylem życia – specjaliści obserwują wzrost umieralności w Azji, adaptującej się do zachodniego stylu życia. Wiąże się on z otyłością oraz zwiększonym spożyciem alkoholu. Oba te czynniki sprzyjają rozwojowi raka piersi. Z drugiej strony w Europie umieralność na raka piersi spada, co może mieć związek ze wzrostem świadomości, aktywniejszym uczestnictwem w badaniach przesiewowych oraz skuteczniejszym leczeniem.

W skali globalnej wśród kobiet wskaźnik umieralności na raka płuca ma wzrosnąć z 11,2 w 2015 r. do 16,0 w 2030 r. Najwyższe wskaźniki umieralności w 2030 r. są prognozowane dla Europy i Oceanii, podczas gdy najniższe dla Ameryki i Azji.

Stosowanie alternatywnych metod leczenia raka dwukrotnie zwiększa ryzyko zgonu

Pacjenci z leczalnymi nowotworami, którzy korzystają z terapii alternatywnych, umierają dwukrotnie częściej niż osoby leczone wyłącznie metodami konwencjonalnymi – wykazano w analizie opublikowanej w internetowym wydaniu czasopisma „JAMA Oncology”.

Jest to związane przede wszystkim z tym, że pacjenci stosujący metody alternatywne odmawiają poddania się standardowym terapiom, w tym operacjom, chemio- i radioterapii czy terapii hormonalnej, podkreślają autorzy pracy.

Na całym świecie, także w Polsce, chorzy na raka coraz częściej decydują się na korzystanie z terapii alternatywnych, czyli takich, które nie są zaliczane do sprawdzonych w badaniach metod leczenia.

– *Wielu chorych wierzy, że połączenie standardowych terapii z metodami alternatywnymi (tzw. medycyna komplementarna) zwiększa ich szansę na wyleczenie i przeżycie* – podkreśla współautor najnowszej pracy prof. James Yu z Centrum Badań nad Rakiem Uniwersytetu Yale w New Haven (Connecticut, USA). Jednak badań, które pozwoliłyby zweryfikować prawdziwość tych przekonań, jest niewiele.

Aby sprawdzić, jak korzystanie z pomocy medycyny alternatywnej wpływa na przeżycie chorych na nowotwory, naukowcy z Uniwersytetu Yale przeanalizowali dane dotyczące 1290 osób chorych na raka piersi, prostaty, płuca oraz raka jelita grubego w stadium bez przerzutów, czyli potencjalnie możliwych do wyleczenia. Informacje pochodziły z amerykańskiej bazy danych na temat nowotworów złośliwych – *National Cancer Database (NCDB)*.

Porównano grupę 258 pacjentów, którzy korzystali z medycyny alternatywnej w ramach uzupełnienia standardowej terapii, z grupą 1032 pacjentów, którzy tego nie robili. Osoby z grupy kontrolnej

Dawka informacji

Dziesiątki, setki, tysiące informacji. Docierają do nas różnymi drogami. Coraz szybciej, przez całą dobę. Informacje zwyczajne, ważne, z ostatniej chwili. Fascynujące, nieprawdopodobne, sensacyjne. Głównym składnikiem dawki informacji są fragmenty wiadomości rzeczowych.

Kontynuacja byłaby racjonalna

Miasto Poznań rozpoczęło program leczenia niepłodności metodą pozastrojowego zapłodnienia w sierpniu 2017 r. Od tego czasu na świat przyszło już 17 dzieci, w tym trzy pary bliźniąt, a kolejne rodziny już czekają na potomstwo. Program ma być realizowany do 2020 r. Na jego działanie miasto przeznaczą co roku 1,8 mln zł. – *Chciałbym kontynuacji programu po 2020 r. Dla wielu par starających się o dziecko to naprawdę kwestia kluczowa. Kontynuacja byłaby też racjonalna ze względów czysto proceduralnych. Nasz program uzyskał pozytywną opinię Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji, z opcją przedłużenia. Po zakończeniu programu, by rozpocząć kolejne, konieczna będzie nowa opinia, a to pociągnie za sobą kolejne procedury* – podkreślił prezydent Poznania, Jacek Jaśkowiak. WWW.ONET.PL

Zdrowie przede wszystkim

Program „PracoDawca Zdrowia” został stworzony z myślą nie tylko o pracodawcach, ale przede wszystkim pracownikach. Główną misją projektu jest promocja profilaktyki zdrowotnej w miejscu pracy i zwiększenie zgłaszalności pracowników na badania profilaktyczne pod kątem wykrywania chorób cywilizacyjnych (w szczególności nowotworów). Program ma charakter konkursu. Firmy, które wezmą w nim udział, będą ubiegały się o honorowy certyfikat „PracoDawca Zdrowia”. Będzie on przyznawany przez kapitułę, w skład której wchodzi eksperci z dziedziny zdrowia, pracodawcy oraz przedstawiciele związków zawodowych. Aby otrzymać certyfikat, pracodawcy muszą spełnić m.in. następujące warunki: promować aktywny styl życia pracowników, zwalczać wśród nich palenie tytoniu, wspierać ich badania profilaktyczne, udzielając im raz w roku minimum pół dnia wolnego w godzinach pracy w celu przeprowadzenia takich badań, działać na rzecz ograniczenia stresu pracowników, chronić ich przed działaniem substancji rakotwórczych i innych czynników nowotwórczych w miejscu pracy. WWW.MZ.GOV.PL

CBA kontroluje POSUM

Agenci CBA przeprowadzają kontrolę w Poznańskim Ośrodku Specjalistycznych Usług Medycznych. Ich działania dotyczą udzielania przez POSUM zamówień publicznych od stycznia 2017 do maja 2018 r. – *Badane są m.in. okoliczności zawarcia umowy na realizację zamówienia publicznego na wykonanie w formule „zaprojektuj i wybuduj” robót budowlanych. Wybudowane obiekty mają być przeznaczone na Poznańskie Centrum Opieki Senioralnej i Paliatywnej w ramach programu rozbudowy i rozwoju POSUM* – informują przedstawiciele CBA i dodają: – *Na realizację tego zamówienia POSUM miał zabezpieczone blisko 32 mln zł, tymczasem jego ówczesny p.o. dyrektora, pomimo braku zabezpieczonych odpowiednich pieniędzy i wynikającego z tego faktu obowiązku unieważnienia przetargu, a także bez zgody Rady Społecznej ośrodka, zawarł z wykonawcą umowę o wartości 67,9 mln zł, czyli o niemal 36 mln zł więcej niż wynosiła zaplanowana kwota wydatków.* NORBERT KOWALSKI, WWW.GLOSIELKOPOLSKI.PL

Akt zawierzenia

„Wszystkie sprawy energetyki” zostały właśnie zawierzone Matce Bożej. Minister Krzysztof Tchórzewski liczy, że ten akt pozwoli polskiej energetyce się „unowocześnić” oraz „lepiej rozwijać”. O zawierzeniu energetyki Matce Bożej poinformował sam resort w serwisie społecznościowym. Nie pierwszy raz politycy lub przedstawiciele spółek państwowych decydują się na taki krok. Na początku 2017 r. np. prezes Energi zawierzył spółkę Matce Boskiej. W marcu 2018 r. minister Łukasz Szumowski zawierzył natomiast Matce Boskiej polską służbę zdrowia. OPR. MATEUSZ MADEJSKI, WWW.WP.PL

Z dwojakim przyjęciem

Brytyjski Sąd Najwyższy wydał bezprecedensowy wyrok w sprawie śmiertelnie chorych pacjentów. Zarówno rodzina, jak i lekarze nie będą musieli czekać na

Andrzej Piechocki

PERYSKOP

onet.pl

pozwolenie sądu, aby odłączyć chorego przebywającego w stanie wegetatywnym od aparatury podtrzymującej życie. Sąd zdecydował, że o zaprzestaniu podawania płynów i pokarmów choremu w utrwalonym stanie wegetatywnym lekarze – w porozumieniu z rodziną pacjenta – będą mogli decydować bez zgody „Court of Protection”. To orzeczenie może mieć wpływ na los ok. 24 tys. Brytyjczyków, którzy – jak się szacuje – znajdują się w utrwalonym stanie wegetatywnym. Decyzja sędziego spotkała się z dwojakim przyjęciem.

Doktor Peter Saunders, szef organizacji „Care Not Killing”, powiedział, że jest bardzo zaniepokojony i niezadowolony z orzeczenia, które w praktyce oznacza, że pacjentów w stanie wegetatywnym będzie można *de facto* zagłodzić na śmierć, kierując się chęcią uniknięcia przez placówkę dodatkowych wydatków, jakie pociąga ze sobą długoterminowa opieka nad takim chorym.

Z kolei przedstawiciele fundacji „Compassion in Dying” są zdania, że wyrok Sądu Najwyższego pozwoли rodzinom osób w stanie wegetatywnym i opiekującym się nimi lekarzom na podejmowanie najlepszych dla chorego, choć niełatwych decyzji. WWW.MEDONET.PL

13 500 000 zł tytułem rekompensaty

Z roku na rok rośnie liczba spraw w sądach rejonowych i okręgowych o odszkodowania za szkody wyrządzone przez podmioty udzielające świadczeń zdrowotnych – czytamy w raporcie „Bezpieczny pacjent, kierunki koniecznych zmian systemowych” przygotowanym przez fundację „Razem dla Zdrowia”. Z danych Ministerstwa Sprawiedliwości wynika, że w 2017 r. Polacy otrzymali 13,5 mln zł tytułem rekompensaty za błędy medyczne. To spory wzrost – w cztery lata kwota odszkodowań wzrosła o 70%.

Swój udział w tym ma także prokuratura, w szczególności od czasu, gdy zaczął nią kierować Zbigniew Ziobro, i z jego inicjatywy powołano specjalne wydziały zdrowotne. Efekt? W 2017 r. prokuratury w całym kraju prowadziły 5678 postępowań dotyczących błędów medycznych. To o 15% więcej niż w 2016 r. (4963).

BARTŁOMIEJ LEŚNIEWSKI, WWW.TERMEDIA.PL

Implantacja sztucznego serca

W Zabrze dokonano pierwszej w kraju implantacji sztucznego serca. Ten trudny zabieg przeprowadzili lekarze ze Śląskiego Centrum Chorób Serca. Pacjentem był pan Mieczysław, który wcześniej chorował na ciężką niewydolność krążenia, a wszystkie formy terapii okazały się w jego przypadku nieskuteczne. Na początku nie dowierzał, że taki zabieg w ogóle może się udać, dziś czuje się coraz lepiej i pod okiem lekarzy wraca do pełni sił.

– *Następuje wycięcie całkowite serca pacjenta i jest wszczepiane sztuczne serce, od którego pacjent jest zależny w 100%. Już nie ma powrotu, dlatego nasze leczenie musiało być w pełni sprawdzone i efektywne* – wyjaśnił Remigiusz Antończyk, rezydent kardiologii ze Śląskiego Centrum Chorób Serca. WWW.MEDONET.PL

Kartki zostały zdjęte

14 lipca, w sobotę, pani Justyna Kmiotek przyjechała do szpitala w Wągrowcu z chorym synkiem. Na miejscu okazało się, że w przychodni POZ pacjenci czekają na lekarza już prawie dwie godziny. – *Pielęgniarka poinformowała nas, że lekarz jest na wizytach domowych i będziemy musieli poczekać* – opowiada nam. Po godzinie pielęgniarka oznajmiła, że lekarza nie będzie przez kolejne dwie godziny. Oliwy do ognia dolały kartki informacyjne. „Podanie leków przeciwbólowych i przeciwgorączkowych nawet dziecku nie jest w Polsce przestępstwem”, „Gorączka to stan powyżej 38°C”, „Kleszcza można wyjąć samemu w domu, jeśli się nie uda, zgłosić się do lekarza” – można było przeczytać na rozwieszonych na drzwiach kartkach. Tego typu „porad” było więcej.

Do naszej redakcji trafiła wiadomość o interwencji Rzecznika Praw Pacjenta, który zainteresował się sprawą po nagłośnieniu jej przez media. Rzecznik Praw Pacjenta 31 lipca 2018 r. wystąpił do dyrektora ZOZ w Wągrowcu z prośbą o wyjaśnienia. Dyrekcja szpitala już wcześniej przeproszała za całą sytuację. – *Kartki zostały zdjęte. Każdemu pacjentowi należy udzielić pomocy, każdego trzeba cierpliwie wysłuchać. O to będę apelowała do naszych lekarzy* – mówiła Onetowi Krystyna Skrzycka, zastępca dyrektora ds. medycznych. MARTA GLANC, WWW.ONET.PL

były dobrane m.in. pod względem wieku i stadium rozwoju nowotworu.

Okazało się, że chorzy korzystający z terapii alternatywnej znacznie częściej niż chorzy z grupy kontrolnej odmawiali poddania się konwencjonalnej terapii. Zgody na operację w tej grupie nie udzieliło 7%, a w grupie kontrolnej – 0,1%. Na chemioterapię nie zgodziło się 34% wobec 3% z grupy kontrolnej, na radioterapię odpowiednio 53% i 2%, a terapii hormonalnej odmówiło 34% i 3%. W rezultacie pacjenci korzystający z terapii alternatywnych umierali dwukrotnie częściej niż osoby leczone wyłącznie metodami konwencjonalnymi.

– *Fakt, że korzystanie z medycyny alternatywnej wiąże się z częstszym odstawianiem poddania się sprawdzonym metodom leczenia raka, oraz związane z tym wyższe ryzyko zgonu powinny skłonić lekarzy i pacjentów do zastanowienia* – komentuje główny autor pracy, Skyler Johnson.

Wino poprawia krążenie? To prawda, ale jest też minus. Badacze: białe wino może zwiększać ryzyko rozwoju nowotworu

Białe wino jest niebezpieczne – do takiego wniosku doszli badacze, którzy swoje wyniki publikują w piśmie „Cancer Epidemiology, Biomarkers & Prevention”. Choć od dawna wiadomo, że spożycie alkoholu zwiększa ryzyko zachorowania na niektóre nowotwory, to dotąd ostrzeżenia dotyczyły głównie nowotworów jamy ustnej, przełyku czy żołądka.

Nowe wyniki pokazały, że niektóre alkohole mogą też zwiększać ryzyko zachorowania na nowotwór skóry – czerniaka. Co ciekawe, dotyczy to szczególnie tych miejsc, które nie są wystawione bezpośrednio na promieniowanie słoneczne.

Badacze doszli do wniosku, że białe wino może sprawiać, że ryzyko zachorowania wzrośnie aż o 13%. Choć mechanizm tego zjawiska nie jest znany, to podejrzewa się, że może chodzić o podwyższoną zawartość aldehydu octowego. Jest go stosunkowo dużo we wszystkich rodzajach win, ale w czerwonym i różowym winie jego działanie może być likwidowane przez dużą zawartość przeciwutleniaczy.

Jednocześnie naukowcy przypominają, że umiarkowane spożycie wina może ograniczać ryzyko zachorowania na choroby układu krążenia, i wyjaśniają, że trudno oszacować końcowe ryzyko. Zależy ono bowiem w ogromnym stopniu od indywidualnych cech danego człowieka i jego podatności na różne typy chorób. ■

Jubileusz ostrowskiej ortopedii

W czerwcu 50 lat istnienia swojej placówki świętowali pracownicy Oddziału Ortopedii i Traumatologii Narządu Ruchu ZZOZ w Ostrowie Wlkp. Z tej okazji przygotowana została specjalna konferencja poświęcona historii placówki, jej sukcesom, ale przede wszystkim ludziom, którzy ją tworzyli. Nie zabrakło wyjątkowych gości, bo zaproszenie na spotkanie przyjęli m.in. prof. Jarosław Czubak – prezydent Europejskiego Towarzystwa Ortopedii Dziecięcej w Rzymie, oraz prof. Andrzej Nowakowski, który przygotował wykład nawiązujący do miejsca konferencji – ostrowskiej synagogi. Obchody związane z jubileuszem oddziału swoją obecnością zaszczylił także prezes Wielkopolskiej Izby Lekarskiej, lek. Artur de Rosier.

– *Zaprosiliśmy wszystkich, którzy tworzyli to miejsce. Chcemy połączyć historię i teraźniejszość. Pokazać wielką odwagę i determinację tych, którzy 50 lat temu rozpoczęli tworzenie oddziału ortopedycznego jako zupełnie odrębnej gałęzi chirurgii ogólnej, która była wówczas jedyną specjalizacją zabiegową, i podkreślić znaczenie tej decyzji* – mówił Mirosław Falis, kierownik oddziału.

Uroczystość stała się też okazją do wręczenia podziękowań byłym i obecnym pracownikom oddziału. Wśród nagrodzonych znalazły się pielęgniarki i lekarze, byli szefowie oddziału, którzy przez ostatnie pół wieku byli z nim związani. Szczególnymi brawami nagrodzono pierwszą pielęgniarkę oddziałową Helenę Jankowiak. – *Pragniemy dziś uhonorować tych, bez których oddział by nie powstał, którzy przez lata go tworzyli. To ludzie o wielkiej odwadze, sercu, pracow-*

tości naszych poprzedników – mówił Mirosław Falis. Swoje wyróżnienia przyznała także Wielkopolska Izba Lekarska. Za długoletnią pracę na rzecz rozwoju oddziału i kształcenie młodych lekarzy wyróżnienia otrzymali: lek. Stanisław Tambor oraz lek. Józef Wcisłek. W imieniu Okręgowej Rady Lekarskiej wręczył je wiceprezes WIL, przewodniczący Delegatury Ostrowsko-Krotoszyńskiej lek. dent. Wiesław Wawrzyniak. Lekarze ci jeszcze w tym roku otrzymają także najwyższe wyróżnienia ORL „Medal za Zasługi dla Wielkopolskiej Izby Lekarskiej”.

Ostrowski oddział ortopedii wykonuje rocznie ok. 1650 operacji. Dominują operacje z zakresu chirurgii urazowej – od gwoździ śródszpikowych poprzez płyty uszypułowane, zabiegi rekonstrukcyjne w obrębie narządu ruchu do endoprotezoplastyki. Ostrowscy ortopedzi specjalizują się m.in. w nowoczesnych metodach leczenia złamań kości piętowej, wykonują artrodezy stawu podskokowego przy użyciu małoinwazyjnej techniki śródszpikowej. Tej techniki operowania złamań kości piętowej nauczyli się bezpośrednio od jej twórcy, dr. Mario Goldzaka, w 2012 r., a następnie wprowadzili ją w naszym kraju.

– *Wysiłek na rzecz postępu w zaopatrywaniu tych ciężkich obrażeń został doceniony na Ogólnopolskim Zjeździe PTOiTr w Lublinie poprzez przyznanie I miejsca w sesji plakatomowej za najciekawszy przypadek* – mówi dr n. med. Mirosław Falis. – *Dziś materiał kliniczny ostrowskiego oddziału ortopedycznego obejmuje ponad 150 złamań i kilkadziesiąt artrodez przy użyciu tego implantu i jest drugim w Europie po ośrodku w Tuluzie* – dodaje.

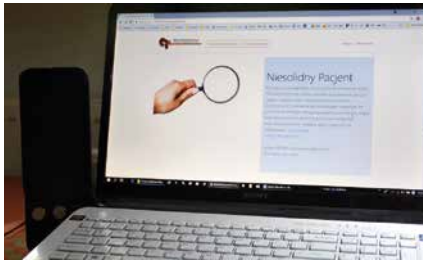
Lekarze utrzymują wciąż kontakt naukowy z ośrodkami posługującymi się tą metodą z Niemiec i Francji i na bieżąco analizują swoje wyniki. Z powodzeniem prowadzą też kursy leczenia złamań kości piętowej. Udział w nich wzięło już m.in. ponad 30 ortopedów z Polski i 8 z zagranicy, z Włoch z Rzymu i Turynu, Mediolanu i Calgarii na Sardynii. Od 6 do 8 września br. zapraszają na międzynarodowy kurs „Osteosynthese International 2018, Gerhard Küntscher Society”, który odbędzie się w Centrum Kongresowym Andersia Hotel w Poznaniu. Ciekawy i praktyczny program dotyczący zespołów śródszpikowych złamań przedstawiają wykładowcy i uczestnicy z kilku krajów. Szczegóły na stronie: www.osteosynthese2018.pl.

Zmniejszy sztuczny tłok?

Z badań wynika, że blisko 40% wizyt nie dochodzi do skutku, bez ich odwołania ze strony pacjenta. Któż nie zna takiej sytuacji? Pielęgniarka lub rejestratorka wywołuje nazwisko kolejnego pacjenta i nikt nie wstaje z krzesła, nie kieruje się do drzwi gabinetu lekarza. Tymczasem wcześniej ktoś inny, z powodu braku miejsc, odszedł od okienka z kwitkiem.

Jak temu zapobiec, jak ograniczyć? W Internecie utworzona została pierwsza baza pacjentów, którzy nie stawili się na umówioną wizytę. Organizatorzy www.niesolidnypacjent.pl tak piszą o tym pomysle: „Samo nic się nie zmieni. Strona powstała w odpowiedzi na odsetek nieodwoływanych wizyt lekarskich. Z badań wynika, że blisko 40% wizyt nie dochodzi do skutku, bez jej odwołania ze strony pacjenta. W przypadku wizyt NFZ aż o 40% skróciłaby się kolejka na wizytę, gdyby pacjenci nie generowali tzw. sztucznego tłoku. Strona oferuje możliwość sprawdzenia, czy numer dokonujący rezerwacji telefonicznej nie nadużył cierpliwości w innych placówkach”.

Wydłużanie kolejek i niestawianie się pacjentów w Polsce obecnie nie wiąże się z żadnymi sankcjami, nawet w przypadku osób notorycznie niestawiających się na wizyty. Straty z tego tytułu mogą sięgać nawet 30 milionów złotych w każdym dniu pracy polskich lekarzy. Najczęściej odwoływane są wizyty bezpłatne, tzn. w ramach NFZ, nieco mniej (ok. 20%) to specjalistyczne usługi diagnostyczne, np. tomografia komputerowa lub rezonans magnetyczny. Portal ma motywować do informowania o odwołaniu wizyty, jeśli pacjent nie zamierza się na nią stawić. Dla przykładu za granicą brak odwołanej wizyty skutkuje czasowym odebraniem uprawnień do świadczeń w ramach ubezpieczenia zdrowotnego.

Gdy idzie o RODO, zakłada się, że strona „docelowo w sposób bezpieczny zapewni wymianę informacji między lekarzami za pośrednictwem zarejestrowanego konta w serwisie”. Rejestracja konta docelowo będzie wymagać numeru PWZ, aby zapewnić płynną wymianę informacji między użytkownikami. Tylko zarejestrowany i zatwierdzony użytkownik będzie mógł dokonać ze 100-procentową pewnością sprawdzenia numeru telefonu. Osoby gościnnie odwiedzające portal (bez rejestracji i aktywacji) będą mogły wyszukiwać numer telefonu, jednak ukryta zostanie ostatnia jego cyfra. Dodając numer, zarejestrowany użytkownik (lekarz, który podał PWZ podczas rejestracji) ma pewność, że jego działanie nie zostanie potraktowane jako naruszenie prywatności osób trzecich.

W ślad za informacją o utworzeniu tej strony pojawiły się różnego rodzaju uwagi, obawy. Urząd Ochrony Danych Osobowych ma wątpliwości, czy tworzenie listy niesolidnych pacjentów jest zgodne z prawem, czy nie ma znamion działania na szkodę chorego. W poniedziałek opublikował komunikat, w którym zapowiedział przyjrzenie się tej sprawie.

Istnieją obawy, że pacjenci znajdujący się na „czarnej liście” mogą być dyskryminowani, a do tego nie można dopuścić. W związku z tym dr Edyta Bielak-Jomaa, prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych, uznała za celowe zajęcie się tą sprawą z urzędu. Z urzędu sprawdzi więc, czy nie narusza ona naszych praw podstawowych, o czym informuje na stronie internetowej: „Ostatnie doniesienia medialne dotyczące tworzenia tzw. czarnej listy pacjentów wzbudziły zaniepokojenie prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych. Dlatego podejmuje niezwłoczne działania mające na celu wyjaśnienie sprawy. [...] Na liście, do której dostęp mają wyłącznie lekarze, znajduje się wprawdzie jedynie numer telefonu pacjenta, lecz prezes UODO przypomina, że jest on daną osobową, zatem by móc go legalnie wykorzystywać, muszą być spełnione przesłanki określone w ogólnym rozporządzeniu o ochronie danych (RODO)”. Pod uwagę należy brać również kontekst przetwarzania danych. Numery telefonów znajdujące się w zasobach portalu mają przecież służyć do zidentyfikowania dzwoniącego jako „niesolidnego pacjenta”. Może to prowadzić do nadużyć skutkujących nawet ograniczeniem jego prawa dostępu do świadczeń medycznych. (ap)

XVI Mistrzostwa Polski lekarzy w maratonie MTB odbędą się 22 września br., przy wsparciu Izby Lekarskiej, tradycyjnie w Wieleniu nad Notecią. Można wystartować na jednej z trzech tras poprowadzonych w malowniczych lasach Puszczy nad Drawą. Na średnim dystansie, czyli 57 km, lekarze powalczą o tytuł MP. Oprócz urozmaiconej, ciekawej, dobrze oznaczonej trasy, uczestnicy zostaną ugoszczeni tradycyjnymi pysznymi drożdżówkami i innym co nieco, spotkają się z amatorami jazdy terenowej z całej Polski, powalczą o fajne nagrody lub wylosują je w tomboli. Warto zabrać dzieci, bo dla nich na stadionie przeprowadzone zostaną wyścigi na rowerkach z cennymi nagrodami. Ponieważ to już 15. Michałki, dla każdego uczestnika przygotowaliśmy jubileuszowy medal. Lekarze, którzy dopełnią formalności zapisowych do końca sierpnia, otrzymają atrakcyjny prezent. Wszelkie informacje, łącznie z linkiem do zapisów, znajdują się na stronie: www.maraton.wielen.pl. Proszę, poinformujcie również zaprzyjaźnionych rowerzystów innych zawodów medycznych, ponieważ dla nich będą odrębne klasyfikacje.

Proszę pamiętać, że zgodnie z regulaminem zapisy są prowadzone wyłącznie przez Internet. Nie będzie zapisów w dniu zawodów, z wyjątkiem dzieci biorących udział w zawodach na stadionie. Serdecznie zapraszam!

Tomasz Kaczmarek

lasom
przyjazny

Światowy Dzień Serca

Nowy Dębiec – niedziela, 30 września 2018 r.

Leśnicy i kardiologowie zapraszają na nordic walking po lesie

W niedzielę, 30 września br., na godzinę 10.00 do nadleśnictwa Kościan leśnicy i kardiologowie, dbając o zdrowie i kondycję fizyczną, zapraszają ponownie swoich przyjaciół – miłośników lasu i rekreacji – na wędrowkę po lesie. W programie nordyckie spacerowanie po lesie z kijkami. Informacji o lesie i przyrodzie udzieli leśnicy, o zdrowiu i diecie będą mówić fachowcy. Okazją do spotkania w lesie jest Światowy Dzień Serca oraz trwająca kampania Lasom Przyjazny. W tym roku spotykamy się po raz trzynasty.

Spotkanie ma przez spacer z kijkami przybliżyć „mieszczuchom” las. Przypominamy, że *nordic walking* to sport, który pozwala trenować i utrzymywać w dobrej kondycji **całe ciało**: serce, mięśnie, stawy – bez przeciążania go. W trakcie spaceru atrakcyjną przyrodniczo i widokowo trasą towarzyszą nam leśnicy, informując o ciekawostkach przyrodniczych i kulturowych.

Ścieżki tegorocznej edycji będą prowadzić przez lasy położone nad jeziorem Wonieść – zbiornikiem będącym obszarem specjalnej ochrony ptaków w ramach sieci Natura 2000.

Swoją wędrowkę zaczniemy przy głównej plaży w Nowym Dębku (w załączeniu mapka z zaznaczonym dojazdem do miejsca startu). Stąd będziemy mieli do wyboru dwie trasy.

Pierwsza trasa (ok. 4 km) przebiega leśnymi duktami, prowadząc przez część kompleksu leśnego nadleśnictwa Racot, pozwalając zapoznać się z różnymi gatunkami roślin i z pracą leśników.

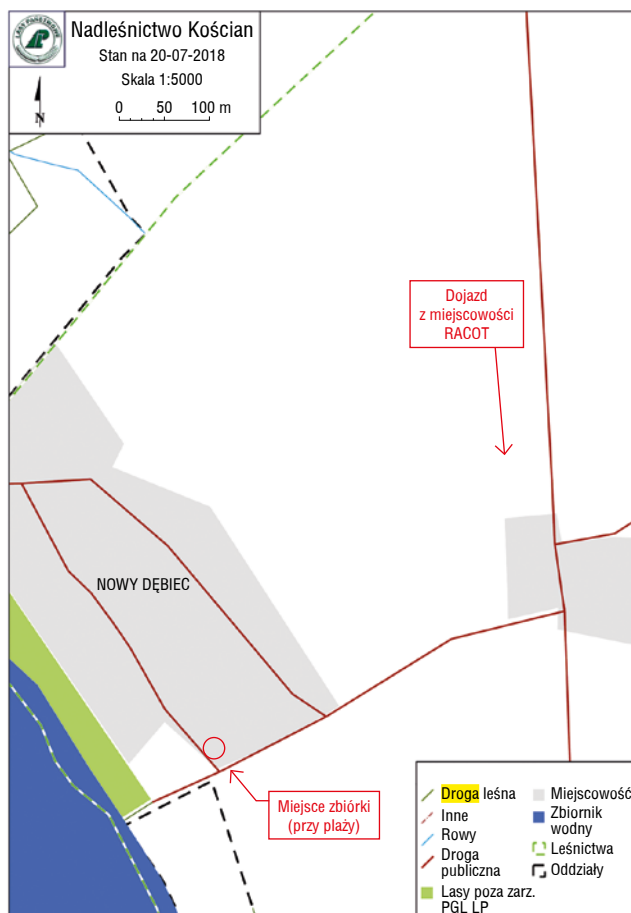
Druga trasa (ok. 8 km) łączy walory pierwszej trasy oraz dodatkowo zaprowadzi nas leśnymi oraz polnymi ścieżkami do ruin kościoła pod wezwaniem św. Marcina w Gryżynie.

W przypadku każdej trasy wskazane jest obuwie terenowe i strój spacerowy „na każdą pogodę”.

Po spacerze na głodnych uczestników czekać będzie zdrowy, leśny posiłek przygotowany zgodnie z najlepszą dla serca dietą paleolityczną myśliwych i zbieraczy.

Zapewniamy ograniczoną liczbę kijków nordyckich do spacerów po lesie, obecność instruktorów dyscypliny i leśny posiłek. Wpłata na miejscu wynosi 30 zł od osoby na pokrycie kosztów posiłku.

Spotykamy się między 9.30 a 10.00 przy plaży głównej w Nowym Dębku, którego koordynaty GPS to: 51°59'47.5"N 16°42'37.9"E.

Przewidywane zakończenie marszu – ok. godz. 13.00, kiedy to rozpocznie się posiłek regeneracyjny.

Organizatorami aktywnego spotkania w lesie są: Polskie Towarzystwo Leśne Oddział Wielkopolski, Zakład Rehabilitacji Kardiologicznej AWF w Poznaniu, Polskie Towarzystwo Kardiologiczne Oddział w Poznaniu, Urząd Gminy Kościan i Lasy Państwowe – Nadleśnictwo Kościan.

Z uwagi na możliwości organizacyjne prosimy o potwierdzenie udziału do 21 września 2018 r. na adres: magdalenamarchelek@poznan.lasy.gov.pl lub koscian@poznan.lasy.gov.pl, ewentualnie telefonicznie: 65 511 55 93.

Dalsze informacje:

JERZY FLISYKOWSKI – Polskie Towarzystwo Leśne,
PIOTR DYLEWICZ – Katedra Rehabilitacji Kardiologicznej,
MAGDALENA MARCHELEK – Nadleśnictwo Kościan

www.wielkopolski.ptl.pl

www.poznan.lasy.gov.pl

www.wfosgw.poznan.pl

www.lasomprzyjazny.pl

Wspomnienie

Profesor Zdzisław Krysiński

Profesor zw. dr hab. med. Zdzisław Krysiński urodził się 8 stycznia 1934 r. w Poznaniu w rodzinie Mieczysława i Marii *de domo* Wiedal. Jego ojciec, z wykształcenia inżynier geodeta, przez wiele lat pełnił funkcję prezesa NOT w Poznaniu.

Profesor w dzieciństwie został dotknięty rzeczywistością II wojny światowej. Po zakończeniu działań wojennych podjął naukę w szkole podstawowej, a później w VI Liceum Ogólnokształcącym im. Ignacego Jana Paderewskiego w Poznaniu. Egzaminy maturalne zdał w 1952 r. Następnie studiował na Oddziale Stomatologii Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej w Poznaniu, gdzie w 1957 r. uzyskał dyplom lekarza dentysty. Od 1958 r. do 2006 r. pracował w Akademii Medycznej w Poznaniu (obecnie Uniwersytet Medyczny im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu), przechodząc kolejno przez wszystkie szczeble kariery naukowej, począwszy od asystenta (1958–1963), przez starszego asystenta (1965–1967), adiunkta (1967–1970), st. wykładowcy (1970–1976), docenta (1976–1984), profesora nadzwyczajnego (1984–1995) aż po profesora zwyczajnego (od 1995 r.). W 1963 r. uzyskał stopień doktora nauk medycznych, a w 1975 r. doktora habilitowanego. Tytuł profesora nadzwyczajnego otrzymał w 1984 r., a 11 lat później, w 1995 r. – profesora zwyczajnego.

W latach 1963–1965 profesor Krysiński otrzymał nakaz okresowej służby wojskowej, co wiązało się z przymusową przerwą w pracy naukowo-badawczej i dydaktycznej. Służbę tę pełnił w Pomorskim Okręgu Wojskowym w stopniu kapitana Wojska Polskiego.

Profesor Krysiński był kierownikiem wielu jednostek: Samodzielnej Pracowni Badań Techniczno-Laboratoryjnych (1970–1974), Zakładu Propedeutyki i Rehabilitacji Stomatologicznej (1978–1996) oraz Kliniki Protetyki Stomatologicznej (1996–2004). Ponadto pełnił jednocześnie funkcję profesora w Katedrze i Zakładzie Protetyki Stomatologicznej Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie (1989–1994) oraz w Katedrze i Zakładzie Protetyki Stomatologicznej Akademii Medycznej we Wrocławiu (1998–2004). W latach 1984–1986 był zatrudniony jako *visiting pro-*

fessor na Uniwersytecie Ile-Ife w Nigerii. W latach siedemdziesiątych ubiegłego wieku odbył staże naukowe w Leningradzkim Instytucie Medycznym (1971 r.) oraz University of Turku (1976 r.). Był promotorem wielu prac doktorskich oraz patronem jednej habilitacji.

Profesor Krysiński przez wiele lat był konsultantem wojewódzkim w dziedzinie protetyki stomatologicznej na terenie województwa leszczyńskiego, wielkopolskiego i lubuskiego, a także w kolejowej służbie zdrowia.

Pan Profesor był członkiem wielu towarzystw naukowych polskich i zagranicznych (*American Association for the Advancement of Science, New York Academy of Science, Pierre Fauchard Academy, European Prosthodontic Association, Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk*). Przez wiele lat, również po przejściu na emeryturę, był zaangażowany w działalność Polskiego Towarzystwa Stomatologicznego, będąc jego członkiem honorowym. Został odznaczony srebrną i złotą odznaką PTS oraz godnością *Bene Meritus*. Wiele lat służył pracą i swoim doświadczeniem jako członek Zarządu Głównego Sekcji Protetyki (1980–1988), prezes Oddziału Poznańskiego PTS (dwie kadencje 1988–1997) oraz przez wiele lat jako przewodniczący Komisji Odznak i Godności.

Profesor Krysiński miał duże zdolności językowe, znał biegle w mowie i w piśmie język niemiecki, angielski oraz rosyjski. Interesował się malarstwem, był bibliofilem, lubił podróże. Był wysokiej klasy naukowcem, dydaktykiem, wychowawcą wielu pokoleń stomatologów, ale przede wszystkim był człowiekiem o wysokiej kulturze osobistej i niepowtarzalnej osobowości.

Profesor zmarł po długiej chorobie 29 marca 2017 r. Został pochowany w grobie rodzinnym na cmentarzu parafialnym w Poznaniu-Smochowicach. Na zawsze pozostanie w naszej wdzięcznej pamięci.

Wiesław Hędzulek,
Justyna Otulakowska-Skrzyńska

Wspomnienie

Profesor Józef Kałużny

Z wielkim żalem i smutkiem pożegnaliśmy naszego Kolegę, Przyjaciela i Nauczyciela – prof. Józefa Kałużnego.

Profesor Józef Kałużny urodził się 17 marca 1940 r. w Główniewie, woj. wielkopolskie. Po ukończeniu szkoły średniej (III Liceum Ogólnokształcące w Poznaniu) podjął studia na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Poznaniu, które ukończył w 1964 r. Od 1976 r. pracował w Klinice Okulistycznej Akademii Medycznej w Poznaniu, początkowo na stanowisku asystenta, a od 1972 r. na etacie adiunkta. W latach 1976–1979 był ordynatorem Oddziału Okulistycznego w Zielonej Górze. Od 1979 r. kierował Kliniką Okulistyczną Akademii Medycznej w Bydgoszczy (obecnie *Collegium Medicum UMK*).

W 1972 r. obronił pracę doktorską w Akademii Medycznej w Poznaniu. W tejże uczelni habilitował się w roku 1978. W 1987 r. otrzymał tytuł profesora nadzwyczajnego, a w 1994 r. stanowisko profesora zwyczajnego.

Profesor brał czynny udział w wielu krajowych oraz międzynarodowych kongresach okulistycznych.

W latach 1980–1992 był redaktorem naczelnym „Kliniki Ocznej”, pisma Polskiego Towarzystwa Okulistycznego. W latach 1998–2004 pełnił funkcję prezesa Polskiego Towarzystwa Okulistycznego. Od 2001 r. był przedstawicielem Polski w Sekcji Okulistycznej Europejskiej Rady Towarzystw Medycznych w Brukseli. Od 2004 r. był reprezentantem Polski w Zarządzie Europejskiego Towarzystwa Okulistycznego.

W Akademii Medycznej w Bydgoszczy piastował kolejno następujące stanowiska: prodziekan (1984–1987), prorektor (1987–1990) i rektor (1990–1996).

Klinika Okulistyczna kierowana przez prof. Kałużnego była jednym z wiodących ośrodków naukowych w Polsce.

Dorobek naukowy prof. Kałużnego to ponad 180 publikacji i 3 monografie. Prace naukowe publikował w Polsce, USA, Niemczech, Holandii, Szwecji i we Włoszech.

Podczas pracy w Klinice Okulistycznej w Poznaniu interesował się możliwościami wykorzystania laserów w okulistyce i był jednym z polskich i europejskich pionierów w tej dziedzinie. Już od 1966 r. stosował w leczeniu chorych laser rubinowy, a od roku 1974 laser argonowy.

W czasie pracy w Bydgoszczy prof. Kałużny zajął się chirurgią soczewki. Pierwszy w Polsce wprowadził wszczepianie soczewek tylnokomorowych, które obecnie stosowane są powszechnie. Na kursach organizowanych przez Klinikę Okulistyczną w Bydgoszczy przeszkolił w nowoczesnej chirurgii zaćmy z implantacją soczewek tylnokomorowych ponad 200 okulistów z całej Polski.

W latach dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku prof. Kałużny zajął się chirurgią refrakcyjną. Pierwszy w Polsce wprowadził keratotomię radialną, był także jednym z pionierów wewnątrzgałkowej chirurgii refrakcyjnej.

Ostatnie lata to powrót do zainteresowań chorobami siatkówki. Profesor wprowadzał do Polski nowoczesne metody diagnostyki i laseroterapii starczego zwyrodnienia plamki.

W latach 2003–2006 współpracował z Instytutem Fizyki UMK w Toruniu w badaniach nad optyczną koherentną tomografią spektralną i jej wykorzystaniem w okulistyce.

Był autorem bądź współautorem trzech monografii: *Chirurgia refrakcyjna rogówki* (z A. Gierek-Łapińską), *Chirurgia soczewki* i *Badania angiograficzne dna oka* (z A. Mierzejewskim, S. Milewskim i J.J. Kałużnym).

Profesor Kałużny dał się poznać jako lekarz oddany choremu i nauce, życzliwy kolega. Po 10 latach opuścił poznańską Klinikę, aby kontynuować pracę jako kierownik Kliniki w Bydgoszczy, pozostając nadal w ścisłym kontakcie ze środowiskiem okulistów poznańskich.

Profesor Kałużny został odznaczony Krzyżem Kawalerskim i Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski. Otrzymał tytuł „Zasłużony Nauczyciel Rzeczypospolitej Polskiej”. Z innych licznych wyróżnień wymienić należy „Medal za zasługi Akademii Medycznej w Bydgoszczy”.

Profesor Kałużny był żonaty i ma trzech synów. Żona, Krystyna, jest doktorem nauk rolniczych, dwóch synów jest okulistami, trzeci farmaceutą.

Jako wspaniały kolega, oddany choremu i nauce lekarz, niezwykle pracowity, wzór męża i ojca – pozostanie na zawsze w naszej pamięci.

**Koleżanki i Koledzy ze studiów,
grono przyjaciół okulistów z Poznania**

Dodatkowo 51 700 000 zł

Komisja przetargowa poddała analizie dokumentację liczącą około 4000 stron. 9 sierpnia zakończyła ocenę ofert złożonych przez dwóch wykonawców na budowę Wielkopolskiego Centrum Zdrowia Dziecka w Poznaniu, w sąsiedztwie Szpitala Wojewódzkiego przy ul. Juraszów. Na generalnego wykonawcę wybrana została firma WARBUD S.A., jedna z największych firm budowlanych w Polsce, działająca na rynku od 1989 r.

Wartość kontraktu – czytamy na stronie www.szpitalewielkopolski.pl – opiewa na blisko 376 mln zł. Wykonawca przedstawił w ofercie harmonogram prac ze szczegółową wizualizacją planowanego postępu prac „dzień po dniu”, dzięki czemu zakładamy, że szpital powstanie w ciągu 2,5 roku od momentu podpisania kontraktu. Zgodnie z zapisami Prawa zamówień publicznych nie możemy wykluczyć, że drugi z wykonawców może skorzystać z procedury odwoławczej od wyniku przetargu do Krajowej Izby Odwoławczej. Wartość zamówienia obliguje także Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych do weryfikacji postępowania jeszcze przed podpisaniem umowy, stąd zawarcie kontraktu przez spółkę Szpitale Wielkopolski z generalnym wykonawcą uzależniona jest na tym etapie od decyzji ww. innych organów.

Szpital Wielkopolski sp. z o.o., jako inwestor zastępczy, ocenia obecnie także oferty złożone w postępowaniu przetargowym dotyczącym sprawowania pełnobraźowego nadzoru inwestorskiego nad realizacją inwestycji. Planujemy też ogłoszenie kolejnych postępowań w zakresie wyposażenia nowego obiektu, zarówno w sprzęt medyczny, jak i niemedyczny.

Pieniądze na tę inwestycję pochodzą z trzech źródeł: WRPO 2014+ (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego), Kontraktu Terytorialnego (budżet państwa), wkładu własnego samorządu. Wobec tego, że złożone oferty opiewały na kwoty większe, niż przewidziane, zaistniała konieczność zwiększenia środków. Nastąpiło to podczas lipcowej sesji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego. Decyzją radnych wprowadzono zmianę w uchwale budżetowej na rok 2018. W ten sposób, że zarezerwowana została dodatkowa kwota 51 700 000 zł na budowę Wielkopolskiego Centrum Zdrowia Dziecka w Poznaniu.

O WCZD pisaliśmy już na naszych łamach. Przypomnę tylko, że ten obiekt ma liczyć: 7 kondygnacji, ponad 2 tysiące pomieszczeń o powierzchni 6 tys. m², 9 oddziałów, 354 łóżka dla pacjentów i ich opiekunów w jednoosobowych salach, 425 miejsc parkingowych, a to wszystko na działce o powierzchni 3 hektarów. (ap)

Wizualizacja: <https://szoz.pl/2017/06/30/wielkopolskie-centrum-zdrowia-dziecka/>

ZUS skuteczniej weryfikuje

Łącznie w I półroczu 2018 r. ZUS wstrzymał bądź obniżył świadczenia chorobowe na kwotę 98,1 mln zł. To prawie dwukrotnie więcej niż w analogicznym okresie w 2017 r.

Zapowiadane zmiany w systemie kontroli osób przebywających na zwolnieniach lekarskich przynoszą efekty. „Zgodnie z ustawą o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, Zakład Ubezpieczeń Społecznych ma obowiązek prowadzić systematyczną kontrolę zarówno prawidłowości orzekania o czasowej niezdolności do pracy, jak i prawidłowości wykorzystania zwolnień lekarskich. W przypadku pierwszego rodzaju kontroli, lekarze orzecznicy ZUS weryfikują, czy osoba korzystająca ze zwolnienia lekarskiego jest nadal chora i tym samym niezdolna do pracy, a w przypadku drugiej z kontroli pracownicy ZUS sprawdzają, czy osoba wykorzystuje zwolnienie zgodnie z jego przeznaczeniem, a nie wykonuje np. pracy”.

Sygnalizowano, że w tym roku liczba kontroli osób korzystających ze zwolnienia lekarskiego wyniesie 500 000. Od stycznia do końca czerwca było ich 241 100. Prawie o połowę, w porównaniu z takim samym okresem w 2017 r., poprawiła się skuteczność weryfikacji. Wydanych zostało prawie 15 000 decyzji wstrzymujących dalszą wypłatę świadczenia. Zdecydowanie (prawie dwukrotnie) wzrosła kwota wstrzymanych świadczeń. Wyniosła ona 12,6 mln zł wobec 6,9 mln zł w porównywalnym okresie w 2017 r.

W dalszej części informacji ZUS czytamy, że „zgodnie ze swoimi uprawnieniami, Zakład Ubezpieczeń Społecznych obniża podstawę wymiaru świadczeń chorobowych do 100% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, gdy osoba na zwolnieniu lekarskim traci tytuł do ubezpieczenia chorobowego, np. w wyniku wygaśnięcia umowy o pracę. Z tego tytułu w I półroczu tego roku ZUS obniżył zasiłki chorobowe i świadczenia rehabilitacyjne ponad 90 tys. osób, na kwotę blisko 83,5 mln zł. W tym samym okresie roku ubiegłego było to odpowiednio blisko 105 tys. osób i kwota 89,3 mln zł.

Do czasu powszechnego wejścia w użycie elektronicznego zwolnienia lekarskiego, co stanie się 1 grudnia 2018 r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych ma obowiązek obniżyć o 25% świadczenie wszystkim tym, którzy w ciągu 7 dni nie dostarczą zwolnienia do pracodawcy lub ZUS-u. Świadczenie jest obniżane za każdy dzień zwłoki, począwszy od 8. dnia zwolnienia. W I półroczu tego roku ZUS obniżył z tego tytułu świadczenia chorobowe o kwotę blisko 2,1 mln zł. W tym samym okresie roku ubiegłego było to 2,19 mln zł. (ap)

Co by było, gdyby było...

Wystarczy wpisać do wyszukiwarki „NIL starsi lekarze”, aby bez trudu zauważyć, że problem nie jest nowy. Że od lat, na różne sposoby i w różnych miejscach samorząd lekarzy stara się zainteresować nim odpowiedzialnych za stan i rozwój systemu ochrony zdrowia. Czy demografia w medycynie osiągnęła już poziom krytyczny? W coraz liczniejszych publikacjach odnaleźć można tezę, że dzięki lekarzom emerytom nie mamy jeszcze katastrofy.

Według najnowszych (na 30 czerwca 2018 r.) danych Centralnego Rejestru Lekarzy RP, należącego do Naczelnej Rady Lekarskiej, liczba lekarzy wykonujących zawód wynosi 134 837 (w Wielkopolsce – 10 253), a lekarzy dentyków wykonujących zawód – 36 480 (w Wielkopolsce – 3007). A jak wygląda struktura wieku? Powyżej 65. roku życia jest 23 341 lekarzy wykonujących zawód i 4461 lekarzy dentyków wykonujących zawód. W pierwszej grupie przeważają kobiety (13 335), podobnie w drugiej (3659). Bez trudu można wyobrazić sobie sytuację, w której wszyscy uprawnieni do przejścia na emeryturę złożyliby w ZUS stosowne dokumenty i zakończyli aktywność zawodową. Dotkliwe braki kadrowe wystąpiłyby na każdym poziomie systemu ochrony zdrowia.

Jacek Janik („Rynek Seniora”) w artykule publikowanym także na stronie www.interia.pl stawia pytania: „Dlaczego

pracują na emeryturze? Co jest powodem podejmowania pracy przez lekarzy po osiągnięciu wieku emerytalnego? W jakiej mierze jest to chęć pozostawania aktywnym zawodowo, a w jakiej konieczność spowodowana warunkami ekonomicznymi? – Część lekarzy pozostaje w zawodzie po przekroczeniu wieku emerytalnego z przyczyn finansowych, u innych dominuje potrzeba dzielenia się wiedzą i doświadczeniem z młodszymi kolegami. Jeszcze inni wiedzą, że ich odejście na emeryturę wiązałoby się z poważnymi problemami organizacyjnymi w dotychczasowym miejscu pracy. Niektórzy też, przyzwyczajeni do pracy po kilkanaście godzin dziennie, boją się braku zajęcia albo samotności. Motywacji jest tyle, ilu lekarzy i lekarzy dentyków – mówi Jerzy Friedinger, członek prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej.

– Aktywni zawodowo lekarze w wieku emerytalnym – czytamy w dalszej części wspomnianego artykułu – stanowią obecnie 25 proc. wszystkich lekarzy wykonujących zawód. Nadal pracujący lekarze dentyści w wieku emerytalnym stanowią 20 proc. wszystkich stomatologów wykonujących zawód. W przypadku specjalistów proporcje te będą jeszcze bardziej niepokojące, a liczba lekarzy i lekarzy dentyków ze specjalizacją w wieku emerytalnym i nadal wykonujących zawód może sięgać trzydziestu kilku procent. Nietrudno sobie wyobrazić, że zbiorowa rezygnacja tych osób z pracy wiązałaby się z katastrofą kadrową w całej ochronie zdrowia i tym samym – ogromnymi problemami dla pacjentów – dodaje. (ap)

WILLA MEDICA

al. Niepodległości 35
61-714 Poznań
tel.: +48 504 241 134
e-mail: info@cuwil.pl

Baza noclegowa:

- Pokój nr 1 - jednoosobowy
- Pokój nr 2 - apartament jednoosobowy / dwuosobowy z aneksem kuchennym (z pełnym wyposażeniem), pokój dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych
- Pokój nr 3 - apartament jednoosobowy / dwuosobowy, z aneksem kuchennym (z pełnym wyposażeniem)
- Pokój nr 4 - pokój jednoosobowy
- Pokój nr 5 - pokój dwuosobowy (twin)
- Pokój nr 6 - pokój dwuosobowy (twin)
- Pokój nr 7 - pokój jednoosobowy

Wszystkie pokoje klimatyzowane.

Dla gości oferujemy ponadto:

- możliwość bezpłatnego parkowania,
- możliwość korzystania z sauny,
- dostęp do ogólnodostępnego aneksu kuchennego z pełnym wyposażeniem,
- bezprzewodowy internet,
- śniadanie w cenie.

Różne opcje noclegów: dobowe, tygodniowe i miesięczne

www.wil.org.pl/noclegi

Miejsca hotelowe dla członków Wielkopolskiej Izby Lekarskiej!

Od dnia 28 sierpnia 2018 r. w Poznaniu przy al. Niepodległości 35 funkcjonuje obiekt z pokojami gościnnymi – WILla Medica. Mają one służyć przede wszystkim środowisku lekarskiemu, ale będą dostępne również dla przedstawicieli innych izb, innych samorządów zawodowych, ale również turystów odwiedzających miasto Poznań. Szczegółowe informacje znajdują się obok.

Uruchomienie obiektu to realizacja założeń, które były planowane od lat, a które umożliwią nocowanie w atrakcyjnej lokalizacji w komfortowych pokojach podczas pobytu na szkoleniach, konferencjach czy też stażach medycznych.

Zapraszamy do odwiedzenia WILla Medica.

Komisja ds. Emerytów i Rencistów organizuje
27 września br. (czwartek) wycieczkę do

ZIELONEJ GÓRY, POSZERZONĄ O ZWIEDZANIE ZABYTKOWEGO KOŚCIOŁA W KLĘPSKU

Ramowy program:

- zbiórka przy Operze Poznańskiej: godz. 7.45
odjazd: godz. 8.00,
powrót do Poznania: ok. godz. 20.00
- przyjazd do Zielonej Góry: godz. 10.30

Zwiedzanie obiektów związanych z winiarstwem oraz degustacja wina. W Muzeum Wina poznamy tradycje zielonogórskiej uprawy winorośli sięgające XIV w. i kulturę winiarską. W przerwie spotkanie integracyjne przy lunchu w Palmiarni.

Okolo godz. 17.00 wyjazd do Klępska. Zwiedzanie Kościoła p.w. Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny uznawanego za jeden z ważniejszych drewnianych zabytków sakralnych w Europie Środkowej.

Program, w zależności od czasu przejazdu i tempa zwiedzania, może być poszerzony o spacer po niezniszczonej wojną Stare Miasto. Przewidujemy udział maksymalnie dla 45 osób.

Zgłoszenia przyjmuje sekretariat WIL:
tel. 61 851 87 58, wew. 180, 783 993 901.

Prosimy podać poza imieniem i nazwiskiem adres i datę urodzenia – te dane są potrzebne dla zawarcia ubezpieczenia, a dla celów organizacyjnych podanie numeru telefonu, najlepiej komórkowego.

Koszt wycieczki to 70 zł. Zgłoszenie należy potwierdzić poprzez dokonanie wpłaty w kasie WIL lub na konto WIL w PKO BP SA 4. Oddział w Poznaniu 45 1020 4027 0000 1102 0404 3501 z podaniem w tytule wpłaty: **wycieczka Zielona Góra.**

Spotkanie integracyjne przy obiedzie opłaca WIL. Koszty przejazdu autobusem i wstępów ze względów fiskalnych pokrywają uczestnicy wycieczki. Niewykorzystane pieniądze zostaną przekazane na rzecz WIL.

Telefony kontaktowe: sekretariat WIL
oraz organizatorzy: S.M. Dzieciuchowicz, 600 027 032
S. Sobisz, 603 999 544

Szpital Miejski im. Franciszka Raszei w Poznaniu informuje, że jest zainteresowany zatrudnieniem osób, które będą wykonywały świadczenia zdrowotne na Oddziale Ginekologiczno-Położniczym z Patologią Ciąży, obejmujące leczenie szpitalne i ambulatoryjną opiekę specjalistyczną oraz całodobową Izbę Przyjęć.

Zainteresowanych prosimy o kontakt z Sekretariatem Dyrekcji pod nr tel. **61 22 45 233**

Państwa dane osobowe przetwarzane będą zgodnie z obowiązującą Polityką Prywatności dostępną na stronie internetowej Szpitala.

ZAPRASZAMY NA WYSTAWĘ RZEźB

dr. Ryszarda Krawca,
która odbędzie się w Poznaniu podczas
**III KONFERENCJI RAK PIERSI
– ONKOLOGIA I PLASTYKA**
21–22 września br. w IBB Andersia Hotel,
pl. Andersa 3.

**XVII
FORUM SZPITALI**
17-18 PAŹDZIERNIKA 2018
HOTEL ANDERSIA POZNAŃ

**SPITAL KLINICZNY
PRZEMIENIENIA PAŃSKIEGO**
Dzielnica Medyczna
im. Karola Marcinkowskiego
w Poznaniu

**Polska Unia Szpitali
Klinicznych**

TEMATY WIODĄCE XVII FORUM SZPITALI

- Rok działalności szpitali w sieci - doświadczenia, rekomendacje zmian
- dyskusja z udziałem dyrektorów szpitali, ekspertów
 - Branżowe kodeksy etyki - czy są potrzebne?
- Strategie zarządzania szpitalem w praktyce - dyrektorzy szpitali klinicznych o swoich doświadczeniach
- Instytuty badawcze w systemie ochrony zdrowia
 - Kryzys kadrowy - strategie działania
- Perspektywa unijna 2021-2027 dla ochrony zdrowia
- Telemedycyna - niedaleka przyszłość czy już teraźniejszość
 - Human resources w szpitalach klinicznych - czy stać nas na współczesne podejście do strategii zatrudnienia?
- Informatyzacja szpitali - w jakiej mierze jesteśmy uzależnieni od firm IT?
 - Ochrona prawna szpitali/dyrektorów szpitali/pacjentów

SZKOLENIA

Lp.	Temat kursu i prowadzący	Data i miejsce	Tematyka szczegółowa	Liczba punktów	Opłata	Sposób zapisu
1	„Koferdam – czy to trudne?” hig. stom. Mariola Zubert	15.09.2018 r. godz. 9.00–12.00 lub 13.00–16.00 Hotel Ikar, ul. Solna 18, Poznań	Tematyka szczegółowa • Wskazania do stosowania koferdamu • Omówienie i prezentacja poszczególnych elementów zestawu • Zasady bezpieczeństwa przy pracy z koferdamem • Przegląd przykładów zastosowania • Praktyczne ćwiczenia z zakładania koferdamu poszczególnymi metodami	3	Członkowie WIL 150 zł, pozostali 250 zł	Karolina Chojnacka, k.chojnacka@poldent.pl 605 221 120
2	Urządzenia mobilne. Tablety, smartfony. E-PUAP	22.09.2018 r. godz. 9.00–13.00 Sala wykładowa, Poznań, al. Niepodległości 37	Poziom podstawowy	-	50 zł	61 852 58 60 wewn. 220 lub 601 799 706
3	„IMÓ pierwszy raz, czyli jak rozpoznać przegrodę z implantologią?” lek. dent. Jakob Łada	29.09.2018 r. godz. 9.00–17.00 Sala wykładowa, Poznań, al. Niepodległości 37	• Wstęp do chirurgii – repetytorium anatomii • Kwalifikacja pacjenta do zabiegu • Analiza CBCT • Przygotowanie pacjenta do zabiegu • Analiza systemu implantologicznego • Analiza etapów zabiegu implantologicznego • Nauka prawidłowego wszczepiania implantów	8	Członkowie WIL teoria 100 zł, teoria + praktyka 699 zł, pozostali teoria + praktyka 1499 zł	Karolina Chojnacka, k.chojnacka@poldent.pl 605 221 120
4	Kurs komputerowy	9.10.2018 r. (1 dzień) godz. 15.00–19.00 10.10.2018 r. (1 dzień) godz. 15.00–19.00 Sala wykładowa, Poznań, al. Niepodległości 37	Poziom podstawowy	8	50 zł	61 852 58 60 wewn. 220 lub 601 799 706
5	Urządzenia mobilne. Tablety, smartfony. E-PUAP	20.10.2018 r. godz. 9.00–13.00 Sala wykładowa, Poznań, al. Niepodległości 37	Poziom podstawowy	-	50 zł	61 852 58 60 wewn. 220 lub 601 799 706
6	Kurs komputerowy	25.10.2018 r. (1 dzień) godz. 15.00–19.00 26.10.2018 r. (1 dzień) godz. 15.00–19.00 Sala wykładowa, Poznań, al. Niepodległości 37	Poziom średnio zaawansowany	8	50 zł	61 852 58 60 wewn. 220 lub 601 799 706
7	ALS ADVANCE LIFE SUPPORT „Zaawansowane zabiegi resuscytacyjne dla osób dorosłych” dr n. med. Paweł Panieński mgr Marcin Rybakowski mgr Ryszard Szpunar mgr Karol Juszkowiak	27.10.2018 r. (1 dzień) godz. 8.30–18.30 28.10.2018 r. (1 dzień) godz. 8.00–16.30 Sala wykładowa, Poznań, al. Niepodległości 37	Wykłady oraz ćwiczenia o tematyce: • dostęp dożylny • wentylacja przyrządowa • intubacja • możliwość generowania zaburzeń rytmu serca • wykonanie defibrylacji	12	950 zł (członkowie WIL) 1150 zł (pozostale osoby)	odt@wil.org.pl lub 601 799 706
8	EPLS EUROPEAN PEDIATRIC LIFE SUPPORT „Zaawansowane zabiegi resuscytacyjne u pacjentów pediatrycznych” dr n. med. Paweł Panieński mgr Marcin Rybakowski mgr Ryszard Szpunar mgr Karol Juszkowiak	3.11.2018 (1 dzień) godz. 8.30–18.30 4.11.2018 (1 dzień) godz. 8.00–16.30 Sala wykładowa, Poznań, al. Niepodległości 37	Wykłady oraz ćwiczenia o tematyce: • rozpoznanie dziecka poważnie chorego • wprowadzenie do zaopatrywania dróg oddechowych • zaburzenie rytmu serca • pacjent po urazie – zaopatrzenie • resuscytacja noworodka • opieka poresuscytacyjna	12	950 zł (członkowie WIL) 1150 zł (pozostale osoby)	odt@wil.org.pl lub 601 799 706
9	Kurs komputerowy	17.11.2018 r. (1 dzień) godz. 9.00–13.00 24.11.2018 r. (1 dzień) godz. 9.00–13.00 Sala wykładowa, Poznań, al. Niepodległości 37	Poziom podstawowy	8	50 zł	61 852 58 60 wewn. 220 lub 601 799 706
10	Urządzenia mobilne. Tablety, smartfony. E-PUAP	22.11.2018 r. godz. 15.00–19.00 Sala wykładowa, Poznań, al. Niepodległości 37	Poziom podstawowy	-	50 zł	61 852 58 60 wewn. 220 lub 601 799 706
11	„Endonocja mikroskopowa – jak dobrze, szybko i bezpiecznie opracować kanały” lek. dent. Monika Łądowska	24.11.2018 r. godz. 9.00–15.30 Sala wykładowa, Poznań, al. Niepodległości 37	• Najczęstsze popełniane błędy w początkowym etapie leczenia • Wyzwania endodontyczne • Usuwanie złamanych instrumentów • Najczęstsze popełniane błędy w dalszym etapie leczenia • Opracowanie kanału narzędziami maszynowymi Endostar E3 na usuniętym zębie • Zmiananie instrumentu i usunięcie go plinkami Endostar	6	Członkowie WIL teoria + praktyka 999 zł, pozostali teoria + praktyka 1200 zł	Karolina Chojnacka, k.chojnacka@poldent.pl 605 221 120
12	Kurs komputerowy	27.11.2018 r. (1 dzień) godz. 15.00–19.00 28.11.2018 r. (1 dzień) godz. 15.00–19.00 Sala wykładowa, Poznań, al. Niepodległości 37	Poziom zaawansowany	8	50 zł	61 852 58 60 wewn. 220 lub 601 799 706
13	Kurs komputerowy	1.12.2018 r. (1 dzień) godz. 9.00–13.00 8.12.2018 r. (1 dzień) godz. 9.00–13.00 Sala wykładowa, Poznań, al. Niepodległości 37	Poziom średnio zaawansowany	8	50 zł	61 852 58 60 wewn. 220 lub 601 799 706
14	„Odbudowa poendodontyczna” dr n. med. Michał Jagier	8.12.2018 r. godz. 10.00–15.30 Hotel Ikar, ul. Solna 18, Poznań	• Odbudowa protezyjna zęba leczonego endodontycznie • Koferdam w procedurach rekonstrukcyjnych • Przykrycie zębiny • Odbudowa zębów w odcinku przednim • Odbudowa zębów w odcinku bocznym • Powtórne leczenie endodontyczne z zastosowaniem Endostar RE • Odbudowa zębów z pomocą wkładu koronowo-korzeniowego	3 – teoria, 2 – praktyka	Członkowie WIL teoria bezpłatnie, praktyka 250 zł, pozostali teoria 150 zł, praktyka 450 zł	Karolina Chojnacka, k.chojnacka@poldent.pl 605 221 120
15	ALS ADVANCE LIFE SUPPORT „Zaawansowane zabiegi resuscytacyjne dla osób dorosłych” dr n. med. Paweł Panieński mgr Marcin Rybakowski mgr Ryszard Szpunar mgr Karol Juszkowiak	8.12.2018 r. (1 dzień) godz. 8.30–18.30 9.12.2018 r. (1 dzień) godz. 8.00–16.30 Sala wykładowa, Poznań, al. Niepodległości 37	Wykłady, oraz ćwiczenia o tematyce: • dostęp dożylny • wentylacja przyrządowa • intubacja • możliwość generowania zaburzeń rytmu serca • wykonanie defibrylacji	12	950 zł (członkowie WIL) 1150 zł (pozostale osoby)	odt@wil.org.pl lub 601 799 706

Zapraszamy również do biegącego śledzenia informacji o wydarzeniach szkoleniowych na stronie internetowej [zbi], a także zapraszamy do zapisów do kursów o nowszej WIL. Jeśli są osoby, które chcą podzielić się swoją wiedzą, prowadząc szkolenia, lub mają pomysły na temat szkolenia – zapraszamy do kontaktu odt@wil.org.pl

VI OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA PUŁAPKI CODZIENNEJ PRAKTYKI LEKARSKIEJ

POZNAŃ, 19–20 października 2018 r.

MIEJSCE:

Hotel Novotel Poznań Centrum
pl. Andersa 1, Poznań

KIEROWNIK NAUKOWY:

prof. dr hab. Leszek Czupryniak

PARTNERSTWO MERYTORYCZNE I NADZÓR NAUKOWY:

Klinika Diabetologii i Chorób Wewnętrznych,
Samodzielny Publiczny Centralny Szpital Kliniczny w Warszawie

ORGANIZATOR:

Wydawnictwo Termedia

XII WIELKOPOLSKIE DNI HIPERTENSJOLOGII

POZNAŃ, 23–24 listopada 2018 r.

MIEJSCE:

Centrum Kongresowo-Dydaktyczne
Uniwersytetu Medycznego im. K. Marcinkowskiego,
ul. Przybyszewskiego 37 A, Poznań

PRZEWODNICZĄCY KOMITETU NAUKOWEGO:

prof. dr hab. Andrzej Tykarski

ORGANIZATOR:

Wydawnictwo Termedia

PARTNER MERYTORYCZNY I NADZÓR NAUKOWY:

Katedra i Klinika Hipertensjologii, Angiologii i Chorób Wewnętrznych
Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

NEUROPSYCHIATRIA I NEUROPSYCHOLOGIA UPDATE 2018

POZNAŃ, 27–28 listopada 2018 r.

MIEJSCE:

Centrum Kongresowo-Dydaktyczne
Uniwersytetu Medycznego im. K. Marcinkowskiego,
ul. Przybyszewskiego 37 A, Poznań

KIEROWNIK NAUKOWY:

prof. dr hab. Janusz Rybakowski

PARTNERSTWO MERYTORYCZNE I NADZÓR NAUKOWY:

Klinika Psychiatrii Dorosłych Uniwersytetu Medycznego
im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu,

Sekcja Psychofarmakologii Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego

ORGANIZATOR LOGISTYCZNY I MERYTORYCZNY:

Wydawnictwo Termedia, wydawca czasopisma
Neuropsychiatria i Neuropsychologia

Przypomnijmy sobie o Parkinsonie

SZCZEPAN COFTA

Wcale nie o tym Parkinsonie mamy sobie przypominać, którego wymieni w pierwszym odruchu niemal każdy z lekarzy. Nie chodzi o neurologiczną chorobę Parkinsona. O schorzenie tak, ale nieco inne. O biurokrację, którą obnażała przed ponad pół wiekiem inna wybitna osoba nosząca to samo nazwisko.

Chodzi o Cyrila N. Parkinsona (1909–1993), Brytyjczyka, doktora wojskowości, który w czasie II wojny światowej dokonywał wnikliwych obserwacji, pracując w wojskowej administracji w *British War Office*. Kolejne lata spędził na Dalekim Wschodzie jako wykładowca akademicki. W 1958 r. ukazało się pierwsze wydanie słynnego *Prawa Parkinsona*, wydawanego w niemalże wszystkich krajach świata do dziś.

Wśród lektur wakacyjnych sięgam również do tej pozycji, a także do komentarzy z tym prawem związanych. Wśród głównych myśli powraca, że *biurokracja to dobrze zorganizowana epidemia*. A także, że: *Gdy instytucja przekroczy liczbę tysiąca urzędników, nie potrzebuje do istnienia świata zewnętrznego: jej własne problemy pochłaniają cały jej czas i wysiłek*. Na marginesie: niektórzy żartobliwie mawiają, że całkiem sympatycznie pracowałoby się w naszych szpitalach i poradniach, gdyby nie pacjenci. Czy: *Im więcej czasu mamy na wykonanie jakiejś pracy, tym więcej czasu ona nam zabiera*. Bądź: *następny potop będzie z papieru*. Czy też: *zbyt wielosłowne dyskusje w naszych instytucjach świadczą o zbyt dużym zatrudnieniu*.

Co ciekawe, Cyril N. Parkinson był też baczny komentatorem NHS (*National Health Service*), wyrażając w publikacjach swoje zdanie dotyczące biurokracji w służbie zdrowia. Przejdę więc bliżej do kontekstu medycznego.

Warto, by świadomość praw Parkinsona była obecna w naszym życiu szpitalnym czy ambulatoryjnym. Jako środowisko lekarskie mamy prawo wnosić uwagi do wszystkich – bardzo rozlicznych – aktów prawnych różnej wagi, których wprowadzane ilości w ostatnich dekadach porażają. Choć czasami może być to głos wołającego na puszczy, to najgorszy jest grzech zaniechania. Jeśli nawet nie uda się nam osiągnąć efektu ograniczania zapędów biurokratycznych za pierwszym razem, to próbujmy po raz kolejny.

Powszechne bywa w naszej rzeczywistości zastępowanie zdrowego rozsądku zapisami dokumentacyjnymi. Warto przejrzeć nasze instrukcje, regulaminy czy tzw. SOP-y

(walczę z tym określeniem pochodzącym od ang. *standard operating procedure* – po polsku istnieje słowo: procedura), próbując ocenić, czy rzeczywiście coś istotnego w sobie zawierają, czy też są wyrazem „lewitującej” urojonej rzeczywistości, w której zadowolenie odczuwają tylko ich twórcy. Część z tych instrukcji niewiele wnosi, ale najciekawsze jest to, że często nie są przez nikogo czytane.

Umiłowanie koncesjonowania powinno być przez nas kontestowane. Uprawnieniem każdego z nas – lekarzy – jest kierowanie pacjentów do pobytu szpitalnego. Jest to zasada ogólna, którą – co rusz – próbuje się ograniczać. Na niektóre oddziały z czasem pojawił się wymóg posiadania „określonego” skierowania. Ekstremalnym przykładem wprowadzania ograniczeń jest możliwość wystawiania recept darmowych seniorom tylko przez lekarzy rodzinnych. To tak, jakby ta grupa była „osią” tego świadczenia, a nie pacjenci. Przecież leki to są ewidentnym uprawnieniem pacjenta, a nie lekarza. Zastosowana regulacja pomnaża akty medyczne i komplikuje sprawy, zamiast upraszczać. Napisałem osobiście w tej sprawie do ministra zdrowia, ale otrzymałem dość wymijającą odpowiedź.

Podobną nadregulacją są niektóre wymagania związane z prowadzeniem programów lekowych. Pracujący w jednostkach mających umowy w zakresie drogowych zobowiązań są do wypełniania elektronicznego tzw. SMPT – Systemu Monitorowania Programów Terapeutycznych. W naszym szpitalu programów lekowych jest kilkadziesiąt. I z tej perspektywy widać, jak niektóre z nich zachowują rzeczywiście minimum administracyjne, inne natomiast wydają się rozbudowanym szablonem czyjejś pracy naukowej. Choć wątpię, czy przez kogokolwiek są w gąszczu danych przeglądane. Oczywiście jestem przekonany, że te „ambitne” regulacje muszą wychodzić z naszego grona, gdyż nikt inny nie jest w stanie stworzyć tak rozbudowanych medycznie wymagań. Brakuje jednakże wyobraźni, że konsekwencją każdego takiego pomysłu jest wielogodzinna praca administracyjna personelu, przede wszystkim lekarskiego.

Muszę wyrazić bardzo jasno, że jednym w pilnych wymogów organizacyjnych jest ogołocenie wersji elektronicznej tych programów z niepotrzebnych złożeń administracyjnych. Zachowując oczywiście dbałość o racjonalne wydatkowanie niemałych środków, które poświęcamy na drogie leki.

Wyzwania stające przed nami można by wymieniać w nieskończoność. Dziś poprzestane na powyższych. Warto w naszej praktyce codziennej wracać do krytycznego spojrzenia, przypominając sobie kontestujące reguły Parkinsona.

Wielkopolska Izba Lekarska zaprasza do udziału w drugiej edycji Amatorskiej Ligi Tenisa UAM

W ubiegłym roku Wielkopolska Izba Lekarska postanowiła przyłączyć się do organizacji Amatorskiej Ligi Tenisa UAM rozgrywanej na terenie Kampusu UAM na Morasku.

Naszym założeniem jest stworzenie własnej Ligi Tenisa, która będzie składała się z członków Wielkopolskiej Izby Lekarskiej. Aby nasza idea się powiodła, potrzebne jest Państwa zaangażowanie wyrażone w chęci uczestnictwa.

W obecnej formule zawodnicy rywalizują w Amatorskiej Lidze Tenisa UAM wraz z pracownikami i studentami Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza.

Wielkopolska Izba Lekarska postanowiła wyodrębnić swoją własną klasyfikację wśród grających lekarzy.

W pierwszej edycji całą ligę i jednocześnie rywalizację wśród lekarzy wygrała pani dr Ewa Wender-Ożegowska, drugie miejsce wśród lekarzy zajęła pani dr Katarzyna Ożegowska, a trzecie miejsce – pani dr Dagmara Karolewska.

Zachęcamy wszystkich lekarzy grających w tenisa do wzięcia udziału w drugiej edycji Amatorskiej Ligi Tenisa UAM współtworzonej wraz z Wielkopolską Izbą Lekarską.

Zapisy oraz informacja: **Jan Skrobisz, tel.: 783-993-900, e-mail: biuro@wil.org.pl**

Szanowni Państwo!

Z przyjemnością pragniemy poinformować, że w ramach współpracy Wielkopolskiej Izby Lekarskiej z Kancelarią Adwokatów i Radców Prawnych P.J. Sowisło & Topolewski S.K.A., przygotowujemy i wkrótce, tj. 14 września 2018 r., oddamy w Państwa ręce nowatorski projekt dedykowany lekarzom Serwisu Informacji Prawnej *e-informator*.

Serwis ten stanowić będzie narzędzie służące bieżącemu (planujemy oddawać w Państwa ręce jego kolejne wydanie co dwa tygodnie) i możliwie niezwłocznemu informowaniu lekarzy zrzeszonych w Wielkopolskiej Izbie Lekarskiej o zmianach w prawie, istotnych z punktu widzenia wykonywania zawodu lekarza lub lekarza dentystry w ramach praktyki zawodowej. Będą one dotyczyły zarówno zagadnień *stricte* związanych z prawem medycznym, jak i związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz zatrudnianiem lekarzy w podmiotach leczniczych. Serwis podzielony będzie na trzy następujące sekcje:

- 1) sekcja zmian w przepisach:
 - a) zmiany w przepisach prawa powszechnie obowiązującego (ustawach oraz rozporządzeniach);
 - b) zmiany w zarządzeniach Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia;
- 2) sekcja nowych aktów prawnych:
 - a) nowe akty prawa powszechnie obowiązującego;
 - b) sekcja nowych zarządzeń Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia;
- 3) sekcja „Terminarz lekarza”, w ramach której przedstawiane będą obowiązki spoczywające na lekarzach w okresie miesiąca od wydania Serwisu.

W przypadku wydania przez Ministra Zdrowia nowego obwieszczenia w sprawie wykazu leków refundowanych do bieżącego wydania *e-informatora* załączany będzie również pełen tekst obwieszczenia.

Przedstawiane w ramach *e-informatora* informacje opatrywane będą krótkim komentarzem Kancelarii, mającym przede wszystkim na celu zwrócić uwagę na te

przepisy lub ich fragmenty, z których wynikają dla lekarzy konkretne obowiązki lub uprawnienia.

Informacje szczególnie istotne z punktu widzenia wykonywania przez lekarza lub lekarza dentystry zawodu medycznego w formie praktyki zawodowej zostaną w Serwisie oznaczone jednym z dwóch następujących kolorów – odpowiadających stopniowi ważności informacji:

- 1) kolorem żółtym w przypadku informacji, które uznane zostaną za istotne dla wykonywania zawodu lekarza lub lekarza dentystry ze względu na wynikające z nich uprawnienia lub obowiązki;
- 2) kolorem czerwonym w przypadku informacji, które uznane zostaną za szczególnie istotne dla wykonywania zawodu lekarza lub lekarza dentystry, ze względu na wynikające z nich uprawnienia lub obowiązki, a także gdy informacja dotyczy okoliczności wymagających podjęcia przez lekarza lub lekarza dentystę pilnych czynności.

W sytuacji, gdy dana zmiana w prawie powodować może potencjalne trudności w jej interpretacji, do wydania Serwisu dołączony zostanie poszerzony komentarz Kancelarii.

Przygotowywane narzędzie w sposób znaczny ułatwi śledzenie zmian w prawie, które będą poddawane bieżącej analizie specjalistów w dziedzinie prawa medycznego, w związku z czym liczymy na Państwa żywe zainteresowanie wdrażanym projektem.

E-informator będzie dostępny na stronie internetowej izby oraz w formie newslettera.

Aby otrzymywać *e-informator* w formie newslettera, prosimy o zarejestrowanie się na stronie internetowej www.wil.org.pl w zakładce „Newsletter”.

Ogólnopolska Wystawa Fotograficzna Lekarzy pod hasłem „ŚWIATŁO, BARWA, CISZA”

W Klubie Lekarza w Łodzi przy ul. Czerwonej 3 odbędzie się w październiku, tradycyjnie jak co roku, powakacyjna Ogólnopolska Wystawa Fotograficzna Lekarzy, tym razem pod hasłem – „Światło, barwa, cisza”. Realizację tego tematu pozostawiamy inwencji oraz wyobraźni lekarzy i lekarzy dentystrów chcących wziąć udział w Wystawie.

Tegorocznej edycji Wystawy, podobnie jak poprzednim, będzie towarzyszył konkurs, w którym prace oceni jury złożone z profesjonalistów. Do udziału w Wystawie i Konkursie Fotograficznym zapraszamy Koleżanki i Kolegów nie tylko z łódzkiej OIL, ale ze wszystkich okręgowych izb w Polsce.

**Zapraszamy do przesyłania fotografii drogą elektroniczną lub na nośnikach danych.
Pozostawiamy też możliwość dostarczania zdjęć w wersji papierowej.
Termin dostarczania fotografii upływa 8 października br.**

Wernisaż Wystawy, podczas którego zostaną ogłoszone wyniki Konkursu Fotograficznego, odbędzie się 21 października br. (niedziela) o godz. 17.00. Wystawa potrwa do 26 października br.

Prosimy o zapoznanie się z regulaminem, który określa warunki przystąpienia do Konkursu Fotograficznego, dostępnym na stronie: <https://www.bil.org.pl/imprezy/kulturalne/>

Kontakt: Iwona Szelewa, Sekretariat Okręgowej Izby Lekarskiej, tel. +48 42 683 17 01

III TANECZNA IMPREZA LEKARSKA

6.10.2018

START 19:00

Klub TROPS

Poznań, ul. św. Rocha 9

SUPPORT: MY

DJ: Roberto Antares

GWIAZDA WIECZORU

KASIA 25 KOWALSKA

IMPREZA ZAMKNIĘTA DLA CZŁONKÓW WIELKOPOLSKIEJ IZBY LEKARSKIEJ

BILETY 30 i 50 ZŁ - REZERWACJE POD NR TEL. 726 222 012

Wypad w Bieszczady 26.09–30.09

Szymkówka Cisna Bieszczady

Koszt wyjazdu 350 zł/os.

**W cenie zakwaterowanie,
transport i ubezpieczenie**

Zapisy do 15.09 pod nr tel. 726 222 012

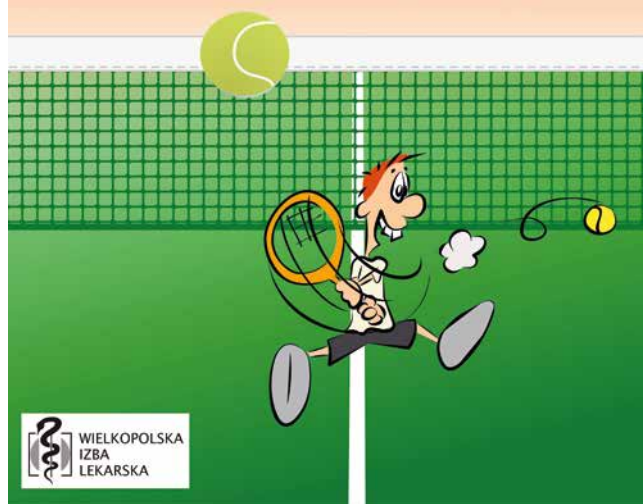
lub integracja@wil.org.pl

Uwaga! Liczba miejsc ograniczona

WIELKOPOLSKA IZBA LEKARSKA
zaprasza do udziału w

**II TURNIEJU AMATORSKIEJ
LIGI TENISA ZIEMNEGO**

Start turnieju październik 2018 r.

Więcej informacji i zapisy pod nr tel. 783 993 900 lub biuro@wil.org.pl

UNIwersYTET MEDYCZNY

im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
realizuje projekt dofinansowany z Funduszy Europejskich

**PODNIESIENIE KOMPETENCJI LEKARZY
W RAMACH KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO
Z ZAKRESU ORTOPEDII DZIECIĘCEJ**

Klinika Chorób Kręgosłupa i Ortopedii Dziecięcej ze Szpitala Rehabilitacyjno-Ortopedycznego im. Wiktora Degi w Poznaniu zaprasza lekarzy do uczestnictwa w bezpłatnych kursach z zakresu ortopedii dziecięcej (wadliwe postawy, skoliozy, wady klatki piersiowej, stóp, kolan i bioder).

Program kursu obejmuje zajęcia teoretyczne oraz szkolenie praktyczne przygotowane pod kątem potrzeb lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej. Szkolenie prowadzone będzie przez lekarzy i fizjoterapeutów. Uczestnikom zapewniamy materiały dydaktyczne, certyfikat kursu, catering oraz nocleg dla osób spoza Poznania (powyżej 50 km).

Przyjmujemy zapisy na moduł

**15–16 września 2018 r., 06–07 października,
lub 27–28 października 2018 r., 17–18 listopada 2018 r.,
i 24–25 listopada 2018 r.**

Więcej informacji: **Klinika Chorób Kręgosłupa i Ortopedii Dziecięcej**

Uniwersytet Medyczny w Poznaniu
www.ump.edu.pl/kursyortopedia kckod@ump.edu.pl
tel. 61 831 01 57

Dofinansowanie projektu z UE: 638 619,00 PLN

<http://www.mapadotacji.gov.pl>

VI Międzynarodowy Salon Fotografii Artystycznej Lekarzy

„PhotoArtMedica 2018”

Zgłoszenia do 22 września br.

Okręgowa Izba Lekarska w Częstochowie

Jesteś lekarzem, lekarzem dentystą, wykładowcą uczelni medycznej, studentem medycyny, a Twoją pasją jest fotografia i chęć zatrzymania w kadrze tej jednej ulotnej i niepowtarzalnej chwili? Ten salon jest właśnie dla Ciebie. Podziel się swoją wrażliwością... Serdecznie zapraszamy.

W tegorocznej edycji obok dwóch tradycyjnych kategorii: „Temat wolny” i „Człowiek i krajobraz”, inaugurujemy nową kategorię – „Fotografia medyczna”. Zachęcamy Was do prezentacji fotografii zarówno z życia ośrodków medycznych, prezentujących pracę medyków czy relacje z pacjentami, jak i obrazów wykonanych nowoczesnymi technikami obrazowania o walorach artystycznych – USG3D, TK, MRI, OCT itp. Prace takie były prezentowane na dotychczasowych Salonach PhotoArtMedica w kategorii ogólnej, a niektóre z nich zdobywały nagrody. Do udziału w tej kategorii zapraszamy również techników medycznych.

Nowością tegorocznej edycji będzie też nagroda specjalna dla najlepszego Autora – okulisty z Polski: markowy aparat fotograficzny OLYMPUS ufundowany przez Cooper Vision Poland sp. z o.o., producenta miękkich soczewek kontaktowych. Zwycięzca otrzyma także Medal Honorowy PhotoArtMedica.

Jury przyzna PhotoArtMedica 2018 Grand Prix, dwa medale FIAP, sześć medali Fotoklubu RP, dziewięć medali PhotoArtMedica oraz honorowe wyróżnienia. Nagrody rzeczowe zostaną ufundowane przez Cooper Vison, TU INTER Polska oraz OLYMPUS.

Salon PhotoArtMedica odbywa się pod Auspicjami Międzynarodowej Federacji Sztuki Fotograficznej FIAP oraz pod Honorowym Patronatem Prezesa Naczelnej Rady Lekarskiej i Prezydenta Miasta Częstochowa. Patronat merytoryczny sprawuje Fotoklub Rzeczypospolitej Polskiej.

Informacje oraz zgłoszenia na stronie: www.photoart-medica.pl.

ZAPRASZAMY 2018 WELCOME

VI 6th
Międzynarodowy International
Salon Salon
Fotografii of Artistic
Artystycznej Photography
Lekarzy for Physicians

Nadsyłanie prac do
22 września 2018 r.
Ocena jury do
30 września 2018 r.
Ogłoszenie wyników
7 października 2018 r.
Wręczenie nagród i otwarcie wystawy
20 października 2018 r.

Closing date
September 22, 2018
Judging
September 30, 2018
Notification of results
October 7, 2018
Awards Ceremony & Salon Opening
October 20, 2018

Człowiek i krajobraz
Temat wolny
Fotografia medyczna

Man and landscape
Free theme
Medical photography

Zapraszamy również do śledzenia informacji o Salonie na facebooku i instagramie:

www.facebook.com/Photoartmedica,
www.instagram.com/photo.art.medica.

Z koleżeńskim pozdrowieniem,
dr n. med. KRZYSZTOF MUSKALSKI
Artysta-fotografik, efiap, afrp, zpaf
Przewodniczący salonu Photoartmedica
Okręgowa Rada Lekarska w Częstochowie

OLYMPUS

CooperVision

inter
UBEZPIECZENIA

Serwis prawny dla członków Wielkopolskiej Izby Lekarskiej

Wielkopolska Izba Lekarska informuje, że cały czas jest możliwość bezpłatnego korzystania z aplikacji prawnej „Lex Prawo i Zdrowie” (40 jednoczesnych dostępów online) dla członków Wielkopolskiej Izby Lekarskiej. W obecnym okresie abonamentowym do dyspozycji użytkowników będzie nowy moduł **Lex Navigator Ochrona Zdrowia**.

Lex Navigator Ochrona Zdrowia to jedyny tego typu produkt na rynku, który kompleksowo pokazuje przebieg procedur z zakresu danego zagadnienia prawnego.

Największymi zaletami produktu są:

- schematy procedur i praktyczne wskazówki aktualne względem obowiązujących przepisów,
 - praktyczne wskazówki na bieżąco uzupełniane o najnowsze kluczowe orzecznictwo oraz kolejne praktyczne wskazówki,
 - monografie podzielone na fragmenty tak, aby użytkownik szybciej dotarł do istotnych dla niego informacji,
 - wysoka jakość merytoryczna opracowania ze względu na zaangażowanie wyłącznie praktyków specjalizujących się w prawie ochrony zdrowia,
- W produkcie zawarto najważniejsze i najczęściej stosowane w praktyce działalności podmiotów leczniczych procedury z takich dziedzin jak:**
- zawieranie i realizacja umów z NFZ,
 - zamówienia na świadczenia zdrowotne (subkontrakty),
 - kontrola działalności leczniczej,
 - prowadzenie i udostępnianie dokumentacji medycznej,

- zakładanie i rejestracja działalności leczniczej,
- postępowanie przed wojewódzkimi komisjami ds. zdarzeń medycznych,
- obowiązki personelu medycznego w związku z rozpoznaniem zakażeń i chorób zakaźnych,
- procedury szpitalne związane z obsługą pacjenta (prawa pacjentów, lekarzy),
- postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi w szpitalach.

Lex Navigator Ochrona Zdrowia to interaktywne diagramy przedstawiające typowe procedury. Przebieg każdej z procedur opatrzony jest autorskimi poradami oraz komentarzem eksperckim popartym orzecznictwem oraz aktami prawnymi. Przebieg procedury przedstawia hipotetyczne możliwości rozwiązań w zależności od podjętych kroków.

Poza tym do dyspozycji użytkowników są standardowe możliwości: aktualne akty prawne, komentarze, monografie i pytania do ekspertów.

Aby móc korzystać z programu, należy skontaktować się mailowo dyrektor@wil.org.pl w celu wypełnienia oświadczenia o woli przystąpienia do listy użytkowników programu. **Marek Saj – 783 993 939**

**Absolwenci Wydziału Lekarskiego i Oddziału Stomatologii 1962–1968 Akademii Medycznej w Poznaniu
Komitet organizacyjny zjazdu absolwentów ZAPRASZA NA**

**UROCZYŚĆ ODNOWIENIA DYPLOMÓW LEKARSKICH PO 50 LATACH,
która odbędzie się 20 października 2018 r. w Auli UAM w Poznaniu o godz. 14.00**

Koszty uczestnictwa: • absolwenci – 350 zł (część oficjalna 200 zł, bankiet 150 zł)
• osoba towarzysząca – 150 zł (udział w bankiecie)

Zgłoszenia i wpłaty należy przesać do 30 czerwca 2018 r. na adres:

Biuro Organizacji Konferencji CKD Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu, ul. Przybyszewskiego 37a, 63-356 Poznań,
telefonicznie: 61 854 76 80, lub e-mail: konferencje@ump.edu.pl

Wpłaty prosimy kierować na konto UM: 49 1030 1247 0000 0000 4771 8708
z dopiskiem: Odnowienie 2018, imię i nazwisko uczestnika

Komitet Organizacyjny

**ZJAZD ABSOLWENTÓW WYDZIAŁU LEKARSKIEGO I ODDZIAŁU STOMATOLOGII
AKADEMII MEDYCZNEJ W POZNANIU ROCZNIKA 1957–1963**

Zapraszamy na spotkanie z okazji 55-lecia uzyskania dyplomu

Antonin – Pałac Myśliwski Książąt Radziwiłłów 6–7 października 2018 r. początek godz. 15:00

Koszt uczestnictwa – 300 zł.

Wpłaty prosimy dokonywać na konta:

Andrzej Krzak – Zjazd Lekarski BZWBK SA Oddział w Ostrowie Wlkp., pl. Bankowy 1.
06 1090 1160 0000 0000 1600 6249

Zgłoszenia uczestnictwa i dowody wpłaty prosimy przesyłać do **10 września 2018 r.**

na adres: Andrzej Krzak, ul. Makuszyńskiego 13, 63-400 Ostrów Wlkp.

Kontakt: 601 646 043, tel. 62 736 27 77, e-mail: akrzak@vp.pl.

Zakwaterowanie w hotelach, hasło: **Zjazd Lekarski**

Pałac Myśliwski Antonin – tel. 62 734 83 00, Hotel Górecznik Antonin – tel. +48 575 311 322

PRZYCHODNIA LEKARZA RODZINNEGO W POZNANIU
zatrudni lekarzy:
MEDYCYNY RODZINNEJ, MEDYCYNY OGÓLNEJ
na kontrakt lub pełny etat,
zapewniając dobre warunki pracy i płacy
Kontakt: 603-847-097 lub 604-351-803

PORADNIA W POZNANIU
ZATRUDNI
LEKARZA POZ
TEL. 504 873 666

Wojewódzki Szpital Neuropsychiatryczny w Kościanie
zatrudni:

LEKARZY: psychiatrów, w trakcie specjalizacji,
rozpoczynających specjalizację
z psychiatrii

ZAPEWNIAMY: atrakcyjne wynagrodzenie w ramach umowy o pracę
lub umowy cywilnoprawnej, dla rezydentów poza
wynagrodzeniem zasadniczym dodatek szpitalny
do 2500 zł.

Kontakt: wsnk@wsn.koscian.pl
Tel. 65 511 51 08

ZAPRASZAMY DO UDZIAŁU

w III Ogólnopolskim Konkursie
Poetycko-Literackim
„Lekarze Dzieciom”

VIII OGÓLNOPOLSKI KONKURS
FOTOGRAFICZNY LEKARZY
I STUDENTÓW MEDYCYNY

oraz VIII Ogólnopolskim
Konkursie Fotograficznym
Lekarzy i Studentów Medycyny

Wszystkie informacje dotyczące konkursów znajdują się na stronie Komisji Kultury Lubelskiej Izby Lekarskiej: <http://kultura.oil.lublin.pl/category/konkurs-poetycko-literacki/konkurs-poetycko-literacki-2018/> <http://kultura.oil.lublin.pl/category/konkurs-fotograficzny/konkurs-2018/> oraz na stronie biuletynu LIL Medicus (strona 18): <http://medicus.lublin.pl/wp-content/uploads/2018/06/Medicus-06-07-2018.pdf>

Chór WIL
ogłasza otwarty nabór
wiosna/jesień 2018!

WIELKOPOLSKA
IZBA
LEKARSKA

Oddział Intensywnej Opieki Chóralnej
Chętnie przyjmujemy przypadki nagłe oraz wymagające
długotrwałego leczenia.

Wszystkim pomożemy muzykoterapią
i ogromną dawką dobrego humoru!

Dyżur OIOC w każdy wtorek i piątek od godz. 19.00

Hasło wstępu: na chór ci ta recepta!

www.chorwil.pl
tel. 507 086 865
chor.wil@gmail.com

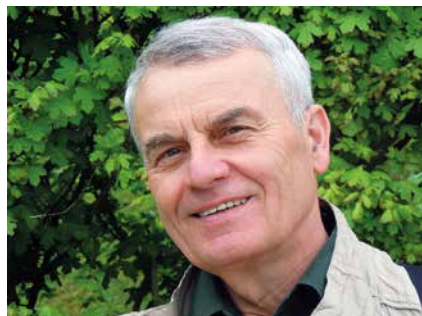

W planach wyjazdy zagraniczne i koncerty
z chórmi i orkiestrami lekarskimi z Polski i zagranicy.

Przeżyj niezapomnianą przygodę!
Dołącz do nas!

Wiersze

RYSZARD KRAWIEC

PEPEGI

Obuwie, lekkie, domowe, sportowe,
Wygodne, przyznacie pewnie to sami,
Popularne wciąż, tekstylno-gumowe,
Kiedyś zwano je po prostu pepegami.

Od przedwojnia Polski Przemysł Gumowy
(PPG) wytwarzał trampki. Teraz inne czasy.
Trampki, tenisówki zastąpił wyrób nowy:
Dominują nike, reeboki, pumy, adidasy.

Lecz skrót powraca, bo
Na skwerach, rowerach (dlaczego nie?)
Powszechnie widzimy pepege.
Chłopak dziewczynę całować chce
A ona nie – bo ma pepege.
Plaża, gorąco, pot leje się
I co grajdołek to widać pepege.
Za kierownicą aut, to się wie,
Obie płcie mają pepege.
Śliczna dziewczyna, a czasem dwie
Zapadły także na pepege.
Kiedy chcesz przedstawić racje swe
Rozmówca twój woli pepege.

Jest w tym pewna, drobna, rzecz, która
Miał łączyć nas, często kontakty rwie.
To wszechobecna telefoniczna komórka.
A jej następstwem jest kalectwo pepege!

Ja każdą nowinkę przyjąć jestem gotowy,
Ale ten PPG, niestety, jest z innych słów –
Bo to nie słynny Polski Przemysł Gumowy,
Tylko (o zgrozo!) Pokolenie Pochylnych
Głów!

25.07.2018

WYNAJMĘ
PRZYCHODNIĘ LEKARSKĄ
Rejestracja, Gabinety,
Sala zabiegowa
Koło, tel. 601 772 193

WIELKOPOLSKA
IZBA LEKARSKA

**BIULETYN INFORMACYJNY WYDAWANY
PRZEZ RADĘ OKRĘGOWĄ WIL W POZNANIU**

ISSN 1233-2216 Nakład 14 000 egz.

Siedziba WIL: 61-734 POZNAŃ, ul. Nowowiejskiego 51

centrala tel. 61 852 58 60; prezes tel. 61 851 87 66;
praktyki indywidualne tel. 61 851 87 62, rejestr lekarzy tel. 61 851 87 58;
księgowość tel. 61 851 87 59, faks/tel. 61 851 87 66

e-mail: izba@wil.org.pl, www.wil.org.pl

Konto WIL: PKO BP SA

4. Oddział w Poznaniu

45 1020 4027 0000 1102 0404 3501

**ADRESY DELEGATUR
WIELKOPOLSKIEJ IZBY LEKARSKIEJ:**

DELEGATURA W KALISZU

62-800 Kalisz, ul. Poznańska 64
przewodniczący – lek. Mariusz Pluciński
tel./faks 62 766 41 43, tel. kom. 783 993 908
sekretarka – Elżbieta Konopiata
kalisz@wil.org.pl

DELEGATURA W KONINIE

62-510 Konin, ul. Liliowa 9
przewodniczący – lek. Krzysztof Połec
tel./faks 63 245 66 10, tel. kom. 783 993 909
sekretarka – Izabela Tomaszewska
konin@wil.org.pl, www.wil.konin.pl

DELEGATURA W LESZNE

64-100 Leszno, ul. Sygietyńskiego 47
przewodnicząca – lek. Lidia Dymalska-Kubasiak
tel. 65 526 67 44, tel./faks 65 526 65 59, tel. kom. 783 993 911
sekretarka – Hanna Krukowiecka
leszno@wil.org.pl, www.wil.leszno.pl

DELEGATURA W PILE

64-920 Piła, ul. Kryniczna 2
przewodnicząca – dr n. med. Aldona Pietrysiak
sekretarka – Małgorzata Szyliniec
tel./faks 67 212 04 87, tel. kom. 783 993 910
pila@wil.org.pl, www.delegaturapilska.poznet.pl

DELEGATURA OSTROWSKO-KROTOSZYŃSKA

63-400 Ostrów Wlkp., ul. Sienkiewicza 14
przewodniczący – lek. dent. Wiesław Wawrzyniak
tel. 62 735 44 80, tel. kom. 783 993 907
delost@wp.pl

Kolegium redakcyjne Biuletynu Informacyjnego WIL
redaktor naczelny: Andrzej Baszkowski

członkowie redakcji: Krzysztof Ozegowski, Dariusz Tuleja, Mikołaj Sinica,
Jakub Bajer, Andrzej Piechocki, Krzysztof Tuszyński

Na zlecenie WIL wydany przez

TERMEDIA Wydawnictwo Medyczne, ul. Kleeberga 2, 61-615 Poznań
tel./faks +48 61 822 77 81, e-mail: termedia@termedia.pl, <http://www.termedia.pl>

Redakcja zastrzega sobie prawo do skrótów i zmiany tytułów w nadesłanych tekstach. Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca.

znajdź nas na Facebooku

PRZYCHODNIA LEKARSKA
przyjmie **LEKARZY RODZINNYCH,**
INTERNISTÓW I PEDIATRÓW

chcących tworzyć aktywne listy pacjentów
oraz **wynajmie gabinety lekarskie**

Możliwość mieszkania

Poznań, ul. Krauthofera 17, tel. 512 533 813

NZOZ DADENT

Środa Wlkp., ul. Witosa 16
zatrudni

LEKARZA DENTYSTĘ

Tel. 61 28 58 140, kom. 507 046 500

CENTRUM STOMATOLOGII
PIĄTKOWO

os. B. Śmiałego 37, Poznań

Zatrudni

LEKARZA ORTODONTĘ

tel. 61 82 36 915

kom. 662 447 578

CENTRUM STOMATOLOGII
PIĄTKOWO

os. B. Śmiałego 37, Poznań

Zatrudni

LEKARZA STOMATOLOGA

Tel. 61 82 36 915

kom. 662 447 578

Prywatny gabinet stomatologiczny

40 km od Poznania

w związku z dynamicznym rozwojem
nawiąże współpracę z:

LEKARZEM DENTYSTĄ

(Mile widziane 2-letnie doświadczenie)

Warunki do uzgodnienia

Kontakt: 600 175 940, 600 804 985

Przychodnia na Piątkowie nawiąże współpracę z lekarzem

MEDYCYNY RODZINNEJ

na preferencyjnych warunkach finansowych,

specjalistą **OTOLARYNGOLOGII** oraz **OKULISTYKI**

w ramach kontraktu z NFZ oraz usług prywatnych z dostępem
do bloku operacyjnego. Zainteresowanych proszę o kontakt

telefoniczny w celu umówienia spotkania 664 970 755

NZOZ zatrudni

LEKARZY STOMATOLOGÓW

Praca w ramach NFZ i prywatnie

Tel. 601 935 668

Sprzedam (odstąpię)

GABINET OKULISTYCZNY

z kontraktem NFZ w Poznaniu

Tel. 601 935 668

Zatrudnię w gabinecie w Poznaniu (Grunwald)

LEKARZA STOMATOLOGA

w ramach kontraktu z NFZ

Tel. 505 979 531

Szpital Miejski im. Franciszka Raszei w Poznaniu

zatrudni **LEKARZA ANESTEZJOLOGA**

do pracy na Oddziale Anestezjologii i Intensywnej Terapii

Informacji udziela ordynator Oddziału po numerami

tel. 612 245 357 lub 612 245 367

Państwa dane osobowe przetwarzane będą zgodnie z obowiązującą
Polityką Prywatności dostępną na stronie internetowej Szpitala

Poradnia Stomatologiczna zatrudni **LEKARZA STOMATOLOGA**

na cały lub pół etatu do pracy w gabinecie stomatologicznym w Czarnkowie

Dowóz do pracy dla lekarza z Poznania samochodem pracodawcy na jego koszt

Praca na NFZ oraz prywatnie. Korzystne warunki

Tel. kontaktowy 505 071 350, e-mail: nter-dent@o2.pl

Sąd Okręgowy w Poznaniu
poszukuje

lekarzy medycyny
do pełnienia funkcji
stałych biegłych sądowych
i lekarzy sądowych

w okręgu Sądu Okręgowego w Poznaniu.

Pełnienie obu funkcji jest odpłatne.

Niezbędne informacje znajdują się na stronie internetowej
Sądu Okręgowego w Poznaniu www.poznan.so.gov.pl
w zakładce: Struktura organizacyjna – lekarze sądowi, – biegli
oraz pod numerami telefonów: 61 62 83 052 i 61 62 83 055

Poradnia lekarza rodzinnego (Poznań, Starołęka)

nawiąże współpracę z:

laryngologiem, ginekologiem,
ortopedą, kardiologiem, endokrynologiem

Tel. Kontaktowy 603-847-097 lub 604-351-803

Wielkopolskie Centrum Pulmonologii
i Torakochirurgii im. Eugenii i Janusza Zeylandów
Szpital w Chodzieży zatrudni

lekarzy z zakresu pulmonologii,
medycyny paliatywnej
lub lekarzy internistów

Proponujemy zatrudnienie w ramach umowy
kontraktowej lub umowy o pracę

Kontakt: e-mail: tprzysiecki@wcpit.org,

Tel. 698 668 086

Pamiętaj lekarzu, nie lecz się sam...

*Gdy kiedyś zajądą sprawy
wspak oraz mimo obok,
porzuć wszelkie obawy,
bo my jesteśmy z Tobą.
Dla Ciebie i za Ciebie,
sprawimy, że ni razu,
pokaż – nikt Ci nie powie
– co tam trzymasz w garażu ?*

**Uprzejmie informujemy,
że z dniem 1 sierpnia 2018 roku
zmenił się adres poznańskiego biura
oraz siedziby Kancelarii**

Nowy adres biura i siedziby:

Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych

P.J. Sowisło & Topolewski S.K.A.
ul. Fabryczna 9, 61-524 Poznań

Sowisło & Topolewski
Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych

Biuro Poznań: ul. Fabryczna 9
tel./fax: (+48 61) 835 23 73
Biuro Warszawa: ul. Chłodna 64/430
tel./fax: (+48 22) 416 23 19
Przedstawicielstwo Berlin:
Huttenstrasse 70
tel./fax: (+49 177) 590 77 68

Deutsche Bank
Małe Firmy

Solidne podejście do Kredytu dla Profesjonalistów

Przed Państwem preferencyjna oferta dla wybranych grup zawodowych¹ –
[Kredyt dla Profesjonalistów](#).

Pozwala on na łatwe i szybkie sfinansowanie dowolnego celu związanego
z rozwojem bieżącej działalności lub na refinansowanie kredytów
zaciągniętych w innych bankach, przeznaczonych na działalność gospodarczą.

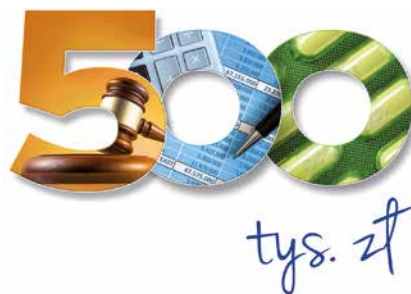
[Kredyt dla Profesjonalistów](#) to:

- kwota kredytu aż do 500 000 PLN,
- okres kredytowania do 12 lat,
- brak wymaganego wkładu własnego oraz biznesplanu.

Zapraszamy do kontaktu!

Aneta Salamandra
Menedżer ds. Produktów Finansowych
tel. 519 407 281

Katarzyna Cieśla
Menedżer ds. Produktów Finansowych
tel. 519 407 328

Niniejsza treść nie stanowi oferty w rozumieniu art. 66 Kodeksu cywilnego. Ma ona charakter wyłącznie informacyjny. Bank uzależnia przyznanie kredytu od oceny zdolności kredytowej Klienta.

¹ Kredyt na kwotę 500 000 zł z okresem kredytowania do 144 mies. przeznaczony jest dla wybranych zawodów: biegły rewident, księgowy, doradca podatkowy, prawnik, radca prawny, notariusz, adwokat, weterynarz, lekarz, dentysta. Dla pozostałych zawodów: technik dentystyczny, farmaceuta, pielęgniarka, położna, ratownik medyczny, fizjoterapeuta, protetyk, psycholog, architekt, inżynier budownictwa, kierownik budowy, geodeta, rzeczoznawca majątkowy, zarządca nieruchomości, tłumacz przysięgi, optyk, informatyk, dostępny jest kredyt na kwotę do 400 000 zł z okresem kredytowania do 120 mies. Warunkiem skorzystania z oferty kredytu jest konieczność dostarczenia dokumentów potwierdzających kondycję finansową prowadzonej działalności gospodarczej lub spółki. W celu skorzystania z kredytu osoba wykonująca jeden z ww. zawodów musi jednocześnie prowadzić jednoosobową działalność gospodarczą lub wchodzić w skład spółki osobowej (cywilnej, jawnej, partnerskiej) lub spółki kapitałowej, gdzie przedsiębiorca prowadzący jednoosobową działalność gospodarczą lub większość wspólników wymienionych spółek należy do jednej ze wskazanych grup zawodowych (legitymują się prawem do wykonywania zawodu), oraz prowadzić działalność związaną z posiadanym/wykonywanym zawodem. Zaciągnięcie kredytu oprocentowanego stopą zmienną wiąże się z ryzykiem wzrostu stopy procentowej, a tym samym możliwością ponoszenia w czasie zwiększonych kosztów miesięcznych rat kredytu. Deutsche Bank Polska S.A., al. Armii Ludowej 26, 00-609 Warszawa
RP/MF/KdP_2018.02.14

Ogólnopolska Konferencja Naukowa

**ZESPÓŁ NADPOBUDLIWOŚCI
PSYCHORUCHOWEJ Z DEFICYTEM UWAGI
I ZABURZENIA WSPÓŁWYSTĘPUJĄCE**

Poznań, 9 października 2018

■ MIEJSCE

Centrum Kongresowo-Dydaktyczne
ul. Przybyszewskiego 37a, Poznań

■ KIEROWNICTWO NAUKOWE

prof. dr hab. Bożena Galas-Zgorzalewicz
dr hab. Ewa Mojs, prof. UM

■ NADZÓR NAUKOWY

Zespół Zadaniowy Neurologii Dziecięcej
Komitetu Nauk Neurologicznych PAN

Katedra i Zakład Psychologii Klinicznej
Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

■ ORGANIZATOR

Biuro Organizacji Konferencji Centrum Kongresowo-Dydaktycznego
Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
konferencje@ump.edu.pl

www.adhd2018.bok-ump.pl